

Št. 067

DECEMBER 2011

Številka prodajalca:

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

Polovico dobi prodajalec.

KRALJI TULICE

Odgovorna in izvršna urednica:
Mirjam Gostinčar
Pomočnica odgovorne urednice:
Špela Razpotnik
Tehnični uredniki:
Nina Vareško in Maja Vižintin
Uredniški odbor:
Bojan Dekleva, Tomislav Gruđen,
Luna Jurančič Šrubar, Jean Nikolić
Sodelavci uredništva:
Smiljana Bradonjič, Aleš Čelikovič, Arne Gorjanec, Gregor B. Hann,
Anica Kozjek, Roman Lasnik, Miran Možina, Jean Nikolić
Marko Nakrič, Žigažaga
Oblikovanje:
Karlo Medjugorac
Lektoriranje:
Mojca Pipan
Ilustracije:
DC, Nik Knez, Janez Kompare,
Damjan Majkič, Severa, Tjaša Žurga
Fotografiji na ovitku:
Jaka Adamič, Dnevnik
Tisk:
Tiskarna Vovk
Izdajatelj:
Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvida 2 EUR.
Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR, v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:
Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana
Telefon: 059 022 503
E-pošta: info@kraljiulice.org
Spletna stran: www.kraljiulice.org
Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:
05100-8012105010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

SMS-KOMENTARNICA:

030 323 300

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajalci prodajajo časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsičljivi način.
2. Drugim prodajalcem časopisa Kralji ulice izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil!
Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavezanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:
Mestna občina Ljubljana – Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve –
Ministrstvo za kulturo – Ministrstvo za zdravje – FIHO – Urad RS za enake možnosti

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Uvodnik:

foto: arhiv KU

ZIMSKO VESELJE

Koledarska zima se uradno začne 21-ega decembra, zimski čas pa je lep, saj narava počiva. Tisti, ki imajo srečo in jim zdravje služi, si lahko privoščijo tudi smučanje. Lepo je poslušati otroški vrišč, smeh in sproščenost, zlasti ko zapade prvi sneg. Mi, ki nimamo dovolj financ, da bi si lahko privoščili denimo smučanje, gremo namesto tega na sprehod, saj je potrebno ven, na zrak, in to ne glede na mraz. Starejši ljudje so radi govorili, da če je poletje vroče, bo zima mrzla, vendar danes to ne drži več povsem. Ker ni več pravega poletja, tudi ni prave zime. S tega stališča imajo brezdomci srečo.

December je poleg tega mesec, ko lahko naredimo inventuro. To pomeni, da lahko seštevamo pluse in minuse za načrte, ki smo si jih zastavili čez celo leto in smo jih ali pa jih nismo uresničili. Če so se plani nam, navadnim smrtnikom, lepo iztekli, je dobro, če ne, pa komaj čakamo, da mine še ta mesec (pa naj bo vesel ali ne). Počasi si je treba zastaviti nove cilje in jim slediti. Zakaj sem omenila, da je mesec vesel? Zato ker sta tukaj božič in novo leto, pa vsa darila, ki sodijo zraven. Čeprav ni rečeno, da bomo dejansko dobili bog ve kaj, se bo kakšna malenkost že našla. Brezdomnim se sicer težko izpolni kakšna želja, vendar bi rekla, da je pri večini največja ena in ista, ta pa je: najti streho nad glavo, še sploh v snegu in mrazu. Za nekatere vem, da so jim Kralji ulice pomagali, vendar pomoči ni nikoli dovolj. Še sploh glede na to, da je vsak dan več brezdomcev. Spet se moram še dodatno postaviti na stran žensk, saj je za le-te cesta najhuje, kar jih lahko doleti, še posebej, če med moškimi sotrpini nimajo osebnega prijatelja. Vendar pa na splošno med brezdomci in tudi ostalimi, ki živimo na robu, vlada solidarnost, saj sem prepričana, da znamo kar dobro sočustvovati med sabo. Zase sicer vem, da bi le stežka prebila en sam dan na mrazu, vendar pogosto mislim na druge. Več kot 35 let sem stanovala v podnajemniških sobicah, večinoma v kletih in vlagi, vse z namenom, da bi prihranila malo denarja. Ponekod so sicer bili radiatorji, kar pa ne pomeni, da so tudi vedno grel. Vendar pa sem izkusila tudi življenje na cesti. Poznam vse na to vezane tegobe, zato se ne čudim nekaterim, da popijejo kako vino, in si na ta način lajšajo najhujše trenutke. Zato, dragi bralci, le kupujte naš časopis, saj nekateri brezdomci ne prejema niti socialne pomoči in je zanje prodaja časopisa edini vir preživetja.

Na koncu bi rada omenila še to, da je bilo leto, ki je zdaj večidel že za nami, mednarodno leto prostovoljstva, naslednje leto pa naj bo slovensko leto prostovoljstva. Ob tej priliki vas vabim, da kdor ima kaj časa, lahko naredi kaj lepega, pa čeprav za to ne bo dobil plačila. Vsak od nas lahko poda roko komu, ki je na tleh, dovolj je le dobra volja. Sama sem bila tako prostovoljka v Šentu. Trenutno sem, kar se zdravlja tiče, bolj v slabi koži in žal ne morem nadaljevati svojega poslanstva.

Vaša Smiljana

Kazalo:

To sem jaz:

ANDREJ

Ime mi je Andrej, rojen pa sem bil 22. 6. 1972 v Novem mestu. Prihajam iz delavske družine. Pri mojih 12-ih letih sta se starša ločila in odtlej sem živel pri mami, po nekaj neuspešnih odhodih od doma pa sem leta 2005 postal brezdomec. Dve leti sem prebil dobesedno na ulici, potem pa mi je prijatelj ponudil pomoč v obliki sobe, da bi se lahko postavil na noge. Sčasoma mi je to tudi uspelo, saj sem imel dve leti v najemu garsonjero. Ampak znenada so se domine ponovno začele podirati. Ostal sem brez stanovanja, ker me je lastnik brez pravega razloga vrgel ven, ostal pa sem tudi brez službe, ki je bila sicer delo na črno. Nisem imel druge izbire, kot da se naselim v skvotu v Novem mestu, in sicer v Sokolcu. Preživeljal sem se s socialno pomočjo in s preprodajanjem marihuane, saj mi direktor Centra za socialno delo kot brezdomcu ni odobril niti enega brezplačnega obroka hrane. Odkar sem v Ljubljani, prodajam Kralje ulice in aktivno sodelujem v gledališki skupini Odpisani, kjer redno vadimo. Za dodaten zaslužek občasno statiram ali igram v filmih in reklamah. Vključil sem se tudi v program nastanitvene podpore, tako da imam končno spet streho nad glavo. Upam in želim si, da bom sedaj končno dokončal šolanje, ki sem ga zaradi neurejenih razmer že dvakrat prekinil. Vsem vzponom in padcem v življenju navzlic še vedno prisegam na slogan: Življenje je lepo.

**AMPAK ZENADA SO SE DOMINE PONOVRNO ZAČELE
PODIRATI. OSTAL SEM BREZ STANOVANJA, KER ME JE
LASTNIK BREZ PRAVEGA RAZLOGA VRGEL VEN, OSTAL PA
SEM TUDI BREZ SLUŽBE, KI JE BILA SICER DELO NA ČRNO.**

2 UVODNIK
3 TO SEM JAZ
4 OBRAČUN OB 12.00
5 10. OKTOBER, DAN DUŠEVNEGA ZDRAVJA
6 O ČEM PRAVZAPRAV PIŠE HESSEL?
7 SUŽNJA ČLOVEŠKE POKVARJENOSTI
8 MDB-MDA (DRUGIČ)
9 TATU ZGODBA
11 DOVOLJ IMAMO BEDE IN IZKORIŠČANJA!!!
12 NEKAJ CESTNIH
13 ANEKDOTE S PRODAJE
14 DOGODKI
16 BICIKE(LJ)
17 SOL IN KOPER
18 O UKREPIH ZA VZPODBUJANJE ZAPOSLOVANJA HENDIKEPIRANIH
19 SEMENSKA KNJIŽNICA
20 GOSTUJOČI KOLUMNIST
21 PAMFLET
21 KRALJ IN KRALJ
22 KRALJEVI RECENZOR
24 IZZA REŠETK
25 GOGIJEVA KOLUMNA
25 LJUDSKA KUHNA
26 PODPIRAM!
26 PISMA BRALCEV
27 KAKO POVEČATI BREZDOMSTVO?, 12. DEL
28 BREZPLAČNE PRIREDITVE
28 ULIČNI HOROSKOP
29 OGLASNA DESKA
30 RAZVEDRILLO

03 KRALJI ULICE

STARA ROBA, NOVA RABA

Kupimo vse kar je zastonj in
podarimo naprej po nizki ceni.

Vabljeni v naš krogotok!

Edina posredovalnica rabljenih predmetov z
oglasnim prostorom v časopisu Kralji ulice.
Zakaj?

Ker smo jo ustanovili sami.

Posredovalnica obratuje na Poljanski 14,
ob ponedeljkih od 12h do 18h, od torka do petka
od 10h do 18h in ob sobotah od 10h do 14h.

Kontakt: stararoba.novaraba@kraljiulice.org,
tel: 041 291 760 in 059 010 075

več o projektu: www.kraljiulice.org

OBRAČUN OB 12.00

04
KRALJI
ULICE

Tiste viharne, rahlo deževne oktobrske nedelje se je zgodilo. Točno opoldne smo se srečali ob Ljubljani, da bi poračunali. Dražitelj Rok Glavan s črnim cilindrom na glavi in kladivcem v roki, na vzdignjenem podestu, pred njim pa množica v nizki preži za najboljšo ceno najboljše robe. In v Posredovalnici rabljenih predmetov se je »ta boljše robe« tekom leta nabralo precej. Večino jo je »polovil« Prijatelj Jaka in jo shranil vse do usodnega opoldanskega obračuna, ko je popolnoma vsa ponujena roba našla nov dom. Na dražbi se je zbrala precej pisana množica – od slučajno mimoidočih radovednežev, do profesionalnih »lovcev« na starine in umetnine, »bolšjakarjev in bolšjakaric« ter stalnih strank posredovalnice. Dražitelj je v »psihološkem« obračunu pokazal vse svoje veščine in zbrane spretno popeljal skozi ponujene slike, kipce, srebrne sklede, jugoslovanske predmete, grafike, umetniška dela ustvarjalne delavnice Kraljev ulice, complete kavnihi šalčk, starinske pladnje, zaprašene bukve in še in še. Navkljub zimskim razmeram je postalo vroče vsakič, ko je šlo za kakšen posebej

vreden predmet, zlasti kadar sta se udarila dva poznavalca: najprej na hitro premerjen tekmeč, potem pa pogled strmo usmerjen v tla, samo z rahlim gibom kazalca navzgor pa dvigovanje cene. Ko gre zares, gre zares.

Naš prvi »turnir vrednotenja« tako ocenjujemo kot zelo uspešen, mislim, da mu nihče ne bi zbijal cene. Absolutno ponovimo, ko bodo vremenske prilike ugodnejše. Na snidenje spomladi.

Luna Jurančič Šribar

foto: Tomislav Gruden - GTS

Pisana množica na opoldanskem obračunu

foto: Tomislav Gruden - GTS

Nič ni ušlo budnemu očesu dražitelja

foto: Jaka Prijatelj

Razstavljene dragocenosti v Maximalu pred pričetkom dražbe

foto: Jaka Prijatelj

V katalogu so si lahko udeleženi že pred začetkom podrobno ogledali izbrano robo

Čestitke najmlajšemu zbiralcu

Blagajniškemu kotičku pa se ni izmaknil noben nakupovalec. Obračun takoj, z gotovino

10. OKTOBER, DAN DUŠEVNEGA ZDRAVJA

To je bil dan, ki je pokazal, da veliki večini sploh ni mar, da obstaja problem, ki zadeva sicer vsakega sedmega Slovenca, mnogi med njimi pa so z težavami v duševnem zdravju celo trajno zaznamovani. Vendar morda niti ne toliko z boleznijo samo kot s pojmovanjem družbe in posameznih ljudi, za katere je to tabu tema, ki jo odrivajo na stran ali take ljudi celo getoizirajo v posamezne bolj ali manj zaprte skupine, ki potem nimajo dosti skupnega z »normalnim« svetom. Nekaj je narobe z njimi, menijo, naj bodo raje tam. Bojijo se jih. Pa se nas je res treba bati? Nas je treba odpraviti na rob? Ne, pravzaprav je posredi strah, da se tudi sami ne znajdejo »na oni strani zavese«. Deseti oktober je bil torej dan, ko naj bi se še posebej spomnili na problem, ki se danes tudi vse huje in resneje zajeda v t. i. zdravo populacijo. Nihče ni imun, zato se nekje v notranjosti vsak zaveda, da se lahko tam znajde tudi on sam. To je strah, ki sem ga omenjal.

Društvo ŠENT, ena od organizacij, ki se trudi problem omiliti, je na ta dan priredilo zanimivo akcijo. Pridružil sem se ji. Zbrali so kar lepo skupinico svojih uporabnikov (ljudi s težavami v duševnem zdravju) in jih opremili z nekaj kupčki zloženek in ostalega materiala za osveščanje javnosti. Razdelili so se, nekateri po parih, nekaj jih je šlo samih, in se iz dnevnega centra vsi pogumno odpravili na različne konce mesta. Malce skeptičen sem bil nad tem, kako bodo pristopali k ljudem, pritegnili njihovo pozornost in jim povedali, zakaj so danes tu, jim kaj razložili ali odgovarjali na njihova morebitna vprašanja. Verjetno zato, ker predobro poznam eno največjih težav, ki jo bodo na svoji poti morali premagati, saj sem tudi sam bil in sem verjetno še vedno omejen in prizadet z izkušnjami preteklosti, ko sem (oziroma to počnem še vedno) iskal poti do sebe in drugih. A, glej ga zlomka! Ves ta strah in dvomi so bili popolnoma odveč. Že v startu sta nas spremljala dobra volja in veselje, da se nekaj dogaja. Skupinica približno desetih se je razcepila po različnih poteh in že kar spotoma delila letake in zloženke, jih lepila na ulične svetilke, osveščala in obveščala ljudi že med potjo. Roko na srce, rezultat je bil tak, kot ga je bilo pričakovati: večina se je obrnila stran, našlo se jih je nekaj, ki so samo vzeli ponujene brošure, le redko kdo pa se je zares ustavil in prisluhnul, kaj imamo povedati.

Še redkejši so bili tisti, ki jih je tudi kaj zanimalo. Se je pa našel tudi kak, pri katerem se je kar kresalo od vprašanj in odgovorov, zanimanja in tiste prave, skoraj otroške radovednosti. Da, pred mestno knjižnico pri bivši kavarni Evropa smo med drugimi ustavili Nejo Drevenšček, ki je doštudirala umetnostno zgodovino. Posebej za Kralje ulice mi je povedala, da nima kakega posebnega razloga, da bi jo zanimala tema duševnega zdravja. Da pa je preprosto dobre volje in odprta za svet okoli sebe. In ko je naletela na nas, si preprosto ni mogla kaj, da ne bi o nas in naših težavah izvedela kaj več. Ni bila sicer edina, ki bi jo zanimalo kaj več o tem, je bila pa ena redkih. Izvedela je, kako sta »naš« in »vaš« (»normalni«) svet ločena. Kako malo je mostov med nami. To vemo samo tisti, ki smo jih kdaj poskušali graditi. Pa čeprav sonce sije za vse enako. Žal še vedno samo upam, in niti ne pričakujem več, da bi se moja odhajanja lahko spremenila v prihajanja.

Lojze Smole

BREZ NASLOVA

VABIM TE
ČRNI DOBROTNİK Z VIŠAV ...
Z VBODI SE SPOGLEDUJEM,
ZAZIRAM V TVOJE
SKRITE OČI ...
VABIM TE
KOSODRŽEC ...
VABIM TE V SVOJE POLJANE,
MED KLASJE
ZRELEGA BIVANJA ...
PRIDI, POŽANJI ME ...

SANDRA

Ha, prijeten mir
ali pa neprijetno trenje;
ostalo sta zaznavanje sprememb
in vzdrževanje stalnega občutka;
vendar trenje je lahko prijeto.

Spredaj nasilna solidarnost
in stalno prilagajanje,
zadaj narcizem in sovraštvo,
poniževanje soljudi, sadizem;
vendar harmonija lahko obstaja
in trenje je lahko prijeto.

Peter Pitambar Pangerc

ZIMSKA STAVBA

Vlažna črnica zore raztapljajo modrino
Se ne upirajo megli
Drevesa izgledajo kot botanične risbe
Spomini, ki rastejo, prstan za prstanom,
Nizi porok.
Ne poznavajoč splavov ne budnosti
Obstanka žena,
One sijejo tako brez napora!
Preizkušajoč vetrove, breznože,
Do pasu v preteklosti.

Smiljana

VEČNO HREPENENJE

DEPRESIJA,
BEŽIM.
GROZOVITOST,
TRPIM.
BOLEČINA,
DRHTIM.
OH,
OH,
OH.
PO FLAŠI HREPENIM!!!
DUŠAN D. OŽBOLT

O ČEM PRAVZAPRAV PIŠE HESSEL? (NADALJEVANJE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE)

V prvi vrsti ga moti to, da se velikanski prepad, ki zija med zelo revnimi in zelo bogatimi, samo še povečuje. Meni, da ne moremo dopustiti, da bi se ta prepad še poglobljaj. »Že ta ugotovitev sama po sebi mora izzvati ukrepanje,« zapiše. Drugo, kar mu vzbuja jezo, pa je brezobzirno teptanje temeljnih vrednot in osnovnih človekovih pravic. Kot soavtor *Splošne deklaracije o človekovih pravicah* je zagovarjal stališče, da je treba uporabiti izraz *splošne* in ne *mednarodne* pravice, saj se je treba dokončno otresti grožnje, ki jo za človeštvo predstavlja totalitarizem. Doseči moramo, »da se bodo članice OZN zavezale k spoštovanju teh splošnih pravic. Tako se države ne bi več mogle izgovarjati na svojo suverenost, medtem ko bi na svojem ozemlju izvajale najhujše zločine proti človeštvu.« 22. člen *Deklaracije* pravi: »Vsakdo ima kot član družbe pravico do socialne varnosti in pravico do uživanja, s pomočjo prizadevanja svojih skupnosti in mednarodnega sodelovanja ter v skladu z ureditvijo in sredstvi neke države, ekonomskih, socialnih in kulturnih pravic, nepogrešljivih za njegovo dostojanstvo in svoboden razvoj njegove osebnosti.«

V zaključnem komentarju knjižice *Dvignite se!* Branko Soban ugotavlja, da je »celo govorjenje o vrednotah zadnje čase postalo staromodno. In prav tako nevarno. Vrednote pač niso in in kdor jih omenja, ga brž označijo za konzervativca in retrogradneža.«

Slovenija je ravno tako z neznosno lahkostjo že zdavnaj poteptala vrednote, na katerih je pred dvajsetimi leti pravzaprav gradila svojo samostojnost. »Je potemtakem kaj nenavadnega,« se sprašuje Soban, »da tudi človeka dostojno življenje delodajalcem danes nič ne pomeni?«

In nadaljuje: »Svetovni kapitalizem svoje sile regenerira izključno za izkoriščanje revnih. Potrebuje delavce, a v njih ne vidi ljudi. Slovenska sramota z gradbinci iz nekdanjih južnih republik je živi dokaz za to. Ko dela ni bilo več, bi se jih lastniki najraje pri priči iznebili. Brez zasluženih plač in z zamrznjenim spominom na to, da so pravzaprav obogateli na njihov račun.« Hessel se vpraša tudi, zakaj se je razvil fašizem, katerega seme je zaneslo tudi k nam. In odgovarja: »Lastniki bogastva so se zavoljo egoizma morali strahovito bati boljševistične revolucije. Dovolili so, da jih je strah obvladal.« Jezi se nad tistimi, ki si nam drznejo reči, da država danes ne more več kriti stroškov državljskih pravic. »Toda kako lahko trdijo, da ni denarja za vzdrževanje in ohranjanje teh pridobitev, ko pa se je količina bogastva od konca vojne, ko je bila Evropa razdejana, občutno povečala? ... Ker moč denarja še nikoli ni bila tako velika, predrzna, vase zazrta; še nikoli ni imela toliko služabnikov, ki segajo v najvišje državne sfere,« je neusmiljen Hessel in poziva: »A če bi se danes dvignila aktivna manjšina, bi to zadoščalo: dobili bi kvas, in testo bi vzhajalo. Mlade rodove pozivamo, naj živijo in posredujejo dediščino odporniškega gibanja in njegovih idealov naprej; prevzemite štafeto, razvezite se!« Da ga ne bi narobe razumeli, je na tej točki potrebno poudariti, da Hessel odločno nastopa proti vsakršnemu nasilju, saj kakor je lepo povzel Milan Kučan v predgovoru h knjižici *Dvignite se!*, je nenasilje edina zanesljiva pot premagovanja nasilja. »Nasilje je izraz nemoči, strahu in negotovosti in na dolgi rok ne more biti rešitev. To je njegova,« zapiše Kučan, »Hesselova rehabilitacija mirovniškega koncepta.«

Nasilju Hessel zoperstavi upanje. Po vrnitvi iz Gaze se je vprašal: »Ali Hamas sme metati rakete na (izraelsko) mesto Sderat? Odgovor je ne. Takšna dejanja nimajo opravičila,

vsekakor pa jih lahko pojasnimo kot posledico brezupa, ki je zajel prebivalstvo Gaze. Treba se je zavedati, da je v brezupu nasilje obžalovanja vreden odziv na nesprejemljivi položaj, katerega ujetniki so ti ljudje.« A »ne smemo se predajati brezupu, temveč je treba upati. Brezup je zanikanje upanja ... naraven odziv, razumljiv, pa vendar je nesprejemljiv. Zato ker ne da rezultatov, ki bi lahko porodili upanje.«

Nasilje obrača hrbet upanju. »Med nasiljem in upanjem je treba vedno izbrati upanje in to je pot, po kateri se moramo naučiti hoditi,« meni Hessel in pravi, da se je »s posredovanjem tako pri tlačenih kot pri tlačiteljih treba dogovoriti za pogajanja, s katerimi bomo odpravili zatiranje.« Po njegovem mnenju sporočila Nelsona Mandele ali Martina Luthra Kinga ml. sodobne družbe navdajajo z upanjem, da je z vzajemnim razumevanjem in s čuječno potrpežljivostjo trenja mogoče preseči.

»Če hočemo to doseči,« vztraja, »se moramo opreti na pravice, katerih kršenje, kdor koli ga že zagreši, mora vzbuditi našo jezo. Nihče ne sme kršiti teh pravic.«

»Skrajni čas je, da prevladajo skrb za etiko, pravičnost in trajnostno ravnovesje,« trdi Hessel in se zaveda, da je v ta namen potrebno, za večjo učinkovitost, delovati v omrežju in izkoriščati vsa sodobna komunikacijska sredstva.

Prvo desetletje ima Hessel za obdobje nazadovanja. »Smo na prehodu, za nami je grozljivo prvo desetletje; pred nami so priložnosti, ki jih ponujajo prihodnja desetletja novega tisočletja. Leta 2001 je 191 članic OZN sprejelo deklaracijo o osmih milenijskih ciljih, v katerih so se obvezale, da bodo do 2015 za polovico zmanjšale revščino na svetu.« »Z obžalovanjem pa ugotavljam, da se niti Obama niti EU še nista zganila in prestopila v novo, konkretnjšo fazo, pri čemer bi se opirala na temeljne vrednote,« se jezi Hessel in dodaja, da niti grožnja fašističnega barbarstva še ni popolnoma izginila. »Naj torej še enkrat pozovem k pravemu, miroljubnemu upiranju vsem sredstvom množičnega obveščanja, ki naši mladini ne odpirajo drugih obzorij kot množično potrošnjo, prezir do šibkejših od sebe in do kulture, splošno amnezijo in skrajno tekmovalnost na življenje in smrt.

Tistim možem in ženam, ki bodo vtisnili pečat 21. stoletju, pa z vso naklonjenostjo sporočamo: USTVARJATI POMENI UPIRATI SE, UPIRATI SE POMENI USTVARJATI.«

Primož Časl

foto: Marica Kučan - Zdobeta Sanja

SUŽNJA ČLOVEŠKE POKVARJENOSTI, 20. DEL

08
KRALJI
ULICE

Arifova dobrodošlica razen nekaj modric ni pustila večjih posledic, tako da je že peti dan lahko začela delati. V tem času je bila dobesedno zaprta v svoji sobi – celo ta luksuz je imela: svojo sobo, saj sta v stanovanju delali še dve punc. Že kmalu ji je začelo presedati poslušanje stokanja, sopihanja in drugih zvokov, ki nastajajo med spolnimi odnosi. Z vsakim krikom ji je postalo jasneje, da bo prav kmalu tudi sama primorana početi isto. Arif ji je za hrano, ki je je v teh petih dneh zaužila bore malo, pobral ves denar, ki ga je še imela, kar pa seveda ni bilo dovolj, tako da od prvih treh strank ne bo videla niti evra. Tudi vsi dokumenti in kartice so bili zdaj v Arifovi lasti. Alkohol, kokain, heroin? Kaj je že to? Ker se je že tretji dan začela močno tresti, je Arif popustil, in kmalu je na pragu svoje sobe zagledala Majin nasmejan obraz. Nušo je popadla taka sveta jeza, da je takoj planila vanjo. Preden si je lahko predelala obraz, je vmes posegel Suljo, ki je bil, kot se je izkazalo, Arifova desna roka. Ko je Maja pokazala, kaj ima s sabo – božanski rjavi prah –, je Nuša minila vsa jeza. Suljo se je prepričal, da Maja ni več v življenjski nevarnosti in ju potem s pripombo »proklete drogerašice« zapustil. Nekaj časa je Maja samo stala tam, dokler ji ni Nuša ukazala, naj se že zgane, saj se res slabo počuti. Medtem ko je Maja začela strokovno pripravljati vse potrebno za pot v pozabo, ji je ponudila liter vina. Rdečega sicer, ki ga Nuša običajno ni pila, tokrat pa ga je dobesedno eksala, da bi čim prej dosegla njegov blagodejni učinek. Tresavica je bila najverjetneje dejansko posledica pomanjkanja alkohola in ne heroina, saj je tega navsezadnje poskusila samo enkrat. Maja je sicer omenila,

da tokrat na Arifovo željo časti ona, vendar da bo prvič, ko bo imela denar, na vrsti Nuša. Ob teh besedah bi ji najraje prisolila zaušnico, vendar se je vzdržala. Maja je imela namreč v rokah ves pribor, zato tega ni storila. Jo je pa pobarala, kaj za vruga ji je Arif, da dela to na njegovo željo. Dobila je pričakovan odgovor, da namreč dela zanj, sicer v drugem stanovanju, vendar je tem poslu že od štirinajstega leta. Ob tem podatku je Nuša nejeverno zmajala z glavo. »Neverjetno, vendar resnično,« se je glasil Majin cinični odgovor. Prvič, odkar jo je spoznala, je do nje začutila usmiljenje. Ni si mogla niti predstavljati travme, ki jo je morala ta preživljati kot štirinajstletnica, ko je dobila svojo prvo stranko. Liter je kmalu pošel, »obrok« pa je bil prav tako pripravljen. Dobrodošlo nezavedanje! Ko je začel vpliv heroina malce popuščati, se je zavedala, da jo nekdo slači. Bil je Arif, za njim je prišel na vrsto Suljo, za njim pa ... Sunkovito se je zbudila sredi noči, rdeče številke na radio uri so kazale 2:13. Še vedno je bila gola, poleg nje pa je prav tako gola ležala Maja. Njen spokojen obraz s prelepim, skoraj otroškim nasmeškom je bil neresničen za situacijo, v kateri sta se znašli. Roka ji je sama od sebe zdrsnila do Majinih las, nežno jo je pobožala. V sebi je čutila neko toplino, saj sta očitno s to osebo, ki brez dvoma sanja nekaj lepega, v istem sranju. Ob tem dejstvu so ji obraz zalile solze. Jokala je za Majo, zase in za vse tiste nesrečnice, ki so bile prisiljene prodajati nekaj najbolj svetega – svoje telo.

Marko Nakrič

MDB-MDA (DRUGIČ)

Že res, da so bile mladinske delovne akcije velik žur, se je pa enkrat zgodil kar ogromen konflikt. Zveza mladine (ZSMS) je po delovnih akcijah organizirala koncerte in enkrat bi moral priti igrat punk bend (mislim, da O!Kult). Trije punkerji v naši delovni brigadi smo se pobrili na irokezo in to je sprožilo velik konflikt v brigadi, ki je bila iz Črne gore (naj povem, da je takrat punk veljal za črno fašistično ovco komunistične Jugoslavije). Poleg tega smo bili po britju še vsi trije prijetno potrjeni (alkoholizirani), in Črnogorci so nas napadli in grozili, da nas bodo zaklali.

Štab delovne akcije je sklical nujno konferenco (recimo, da so nas kot Slovenci razumeli) in odločil, da če se pobrijemo na balin, lahko ostanemo na akciji. Vendar punkerji kot punkerji, smo se pobrili, to noč prespali na kmetovem seniku ob naselju, naslednji dan pa odšli domov. Nismo hoteli ostati z ljudmi, ki nas niso razumeli. Ko smo prišli v Ljubljano, smo se šli pritožiti na republiško zvezo mladine (RK ZSMS) in tisti mladi politik (danes je kar velik v parlamentu), ki je bil odgovoren za mladinske delovne akcije, nas je označil za Hitlerjugend. Spogledali smo se, se nasmehnili in odšli. Pa ne domov, pač pa na drugo delovno akcijo v Sloveniji, za katero smo vedeli, da ni brigad iz drugih republik tedanje skupne države (o tem v naslednjem nadaljevanju).

Res, vse živo sem doživel na delovnih akcijah. *By the way*, celo koncert Janija Kovačiča, ki je koncert prekinil zaradi mene. Ko sem izvedel, da bo zvečer nastopal, sem se ga popoldan v prostem času pošteno nakresal. Koncerta se ne spominjam, zato lahko govorim le o tem, kar so mi naslednji dan povedali. Jani je začel koncert. Pod odrom so vsi sedeli in gledali, jaz pa sem v prvi vrsti »pel« z njim. Potem je Jani stal pod odrom na

stolu in igral kitaro, jaz pa sem stal na odru in pel. Navsezadnje se je obrnil k tisti malenkostni publiki in koncert zaključil, češ da je premalo interesa za njegovo igranje.

Taubi

DC

TATU ZGODBA

Že od nekdaj sem si želela imeti tetovažo. Zdaj sem končno prišla do čisto svojega tatuja. Predstavlja žensko – pol angela in pol demona. Ideja je bila moja, lahko bi celo rekla, da predstavlja mene samo. Želela sem si črno-belega in prepričana sem, da bo še bolj zanimiv, ko bo dokončan. Sicer pa sem modna oblikovalka in med drugim izdelujem tudi nakit.

Jankovec Ana

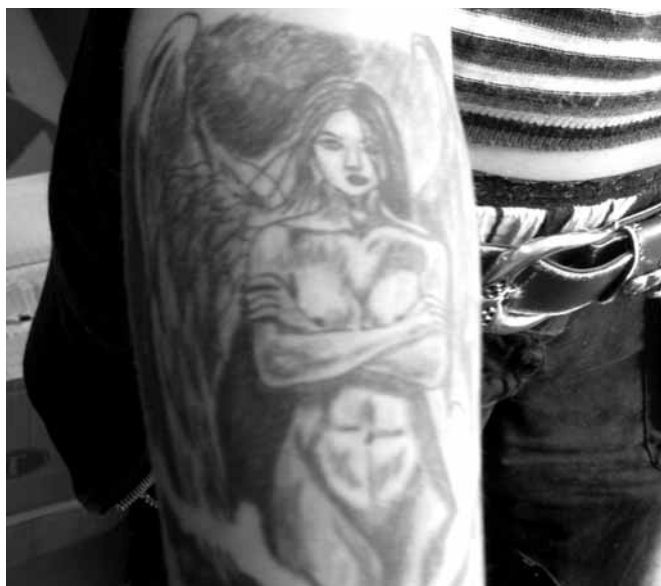

foto: Kralji Ulice

09
KRALJI
ULICE

Konec leta je po navadi čas, ko se posvetimo inventuri, razmislimo, kako in kaj smo v preteklem letu dosegli, v kolikšni meri smo bili dejavni. Zato smo se tudi Kralji odločili, da se malce ozremo nazaj in predvsem prevetrimo naše dejavnosti, svoje vtise pa podelimo z vami.

INTERVJU Z ŽIGO NOVAKOM - ČLANOM GLEDALIŠKE SKUPINE ODPISANI

K.U.: Si večletni član amaterske gledališke skupine OdPisani. Kaj ti nudi gledališka skupina?

Žiga Žaga: Gledališka skupina na nek način razbremenjuje mojo notranjo napetost in nemir. S tem pa se oblikuje tudi strah pred nastopanjem, za katerega menim, da je v tej družbi več kot potreben.

K.U.: Kako doživljaš svojo vlogo v skupini?

Žiga Žaga: Mislim, da v naši gledališki skupini OdPisani vloge niso porazdeljene hierarhično, ampak vsak posameznik doprinese svojo energijo, s tem pa posledično vpliva na energijo celotne skupine. Vsi smo idejni vodje in vsi oblikujemo predstavo.

K.U.: Koliko članov ima skupina in pod mentorstvom koga delujete?

Žiga Žaga: Imamo cca 10 članov. Ne vem, mogoče je kak več ali manj, saj se udeležba stalno spreminja. Klara pa je tista, ki skrbi za birokracijo skupine. V skupini je še nekaj neformalnih vodij, ki sami po sebi poskrbijo za to, da jim množica desetih gledališnikov sledi. Toliko ljudi na kupu ima večinoma še preveč idej.

K.U.: Kako nastajajo vaše igre?

Žiga Žaga: Vseh idej se ne upošteva, saj bi v primeru, da bi se jih, lahko naredili predstavo, ki bi trajala več tednov zaporedoma in to neprekinjeno. Skupina izbere bolj zanimive scene, ki jih sčasoma dopolnjuje in izboljšuje.

K.U.: Kaj želite skozi igro pokazati svetu?

Žiga Žaga: Ne vem, če poznam odgovor. Mogoče to, da kultura še vedno živi in ne bo umrla.

K.U.: Kako se je imenovala vaša zadnja igra in o čem je govorila?

Žiga Žaga: O zadnji predstavi ne bi govoril, saj se mi zdi, da je bila na Ani Desetnici v okviru katere smo nastopili naravnost strašljiva. Lahko pa opišem igro, ki se mi je na neki točki vtisnila v spomin. Imenovala se je Tabu. Beseda sonce je bila prepovedana. Vremena se ni omenjalo, saj je tudi ta tabu. O vremenu namreč govorijo vsi, ki nimajo nič bolj pametnega za povedat, radi pa bi na nek način vzpostavljali stik z ljudmi. Moje misli so takrat itak jasne: »jebo te vreme«. Igra je o tabujih, ki resnično obstajajo, govorila glasno, jasno in brez predsodkov. Cerkev je dopuščala homoseksualnost, v gostilni pa se je naročala kri, slina in izločki živali, namesto krompirja in solate.

K.U.: Kje si lahko ogledamo vaše predstave?

Žiga Žaga: Za vaje ne vem, če so odprte za javnost. Če bi odgovoril v svojem imenu, bi rekel da so. Zdi pa se mi, da skupina, ko oblikuje predstavo, rabi mir. Sicer, pa če bodo kdaj zdravniški konziliji javne narave, potem sem za to, da so tudi gledališke vaje. A mislim, da se to ne bo zgodilo. Tudi gledališka skupina ne bo stavkala, ker vse kar počne, v celoti počne zaradi lastnega zadovoljstva. Našo novo igro pa boste lahko ujeli na začetku januarja, ko začnemo s turnejo.

Intervju pripravil Jean Nikolič

foto: Žiga Žaga

foto: Žiga Žaga

Dvakrat na teden se zberemo vitezi barvite mize in se mastimo pod budnim nadzorom naše kraljice – mavrice. Na mizi je lep pogrinjek iz raznih materialov, krožniki so polni živopisnih barv, platen, steklenih

kozarcev, lesenih pladnjev, plastelina, pribor je sestavljen iz manjših, večjih, tanjših ali pa debelejših čopičev, rezil, brusov, pisal, radirk, gobic in še in še. Vsak od vitezov ima svojo strategijo napada na zadani cilj, ideja je skupna, pot in izbira sredstev pa sta stvar domišljije, kreativnosti in znanj posameznika. Nekateri imajo na krožniku raje živopisne in zaljubljene barve pomladi, drugi vroče nianse poletja (some like it hot) ali pa malce žalostne odtenke cvetja v jeseni. Zimska romanca bo še pokazala svoje zobe – upajmo, da čim kasneje. Jasno, k taki pojedini unikatnih umetniških izdelkov sodi škotska kava in nežna, pomirjujoča ter navdihujoča (boom) glasba, ki se krasno prepleta s trendi likovnega ustvarjanja. Vsak je deležen pohval in graj, vendar zameri ni; če pa že so, te v hipu pobarvam v zavistno zeleno, sončno rumeno, destruktivno rdečo, modro modro ali pa te raje objamem okoli ramen. Olje, akvarel, plastelin, glina, steklo,

kamen, les, listje, veje, keramika, stiropor, papir, lepila so le del osnovnih materialov za ustvarjanje in povečini jih najdemo v naravi; od kamnov za poslikavo do suhih vej in listja za ikebane. Pingvini, delfini in račke zato še naprej živijo brez madežev razlite nafte in mazuta, severni medved ostaja bel, gozd pa daje zavetišče slovenskemu eko biotopu. S tem hočem samo povedati, da smo okoljsko osveščeni. Barve in orodja je žal pač treba kupiti.

Včasih bi ob ustvarjanju najraje zapeli »in osmi dan je Bog ustvaril ... nas«, naša dela pa bi morala biti nagrajena vsaj z oskarji. Naša morala je na višku, kako ne, ko pa smo imeli že več razstav v galerijah, živalskem vrtu, knjižnicah, kavarnah, na internetu in seveda v prostorih našega društva. To pa sploh še ni vse, je samo bled začetek ali rahla uvertura. Sledite nam v reviji Kralji ulice.

Arne Gorjanec

ŠPORTNI KRALJI: INTERVJU Z BOJANOM KULJANCEM

1. *Kako dolgo si že aktivno vključen v športno sekcijo Kralji ulice?*

Začelo se je pozimi, leta 2007. Fantje so sami prišli na idejo, se obrnili name in me prosili, če lahko dobijo kakšno žogo. Spomladi prihodnjega leta sem se jim priključil.

2. *Kako to, da si se odločil za tak projekt?*

Morda v prvi vrsti, ker rad igram nogomet, košarko ... Nasploh mi je zelo blizu večina športov. Predvsem pa me je spodbudilo to, da je pobuda za aktivnost prišla iz vrst naših uporabnikov.

3. *Verjetno se je v tem času nabralo kar nekaj pokalov iz nogometnih turnirjev, ste jih že prešteli?*

Po približni oceni jih je okoli 20. Najbolj ponosni s(m)o seveda na pokale, ki jih dobimo/jo na mednarodnih tekmovanjih.

4. *Koliko fantov je bilo aktivnih od začetka in ali se je številka kaj povečala?*

Na začetku jih je na treninge hodilo približno 5,6, zdaj pa se je to kar razširilo in imamo res številčno ekipo.

5. *Sodelujete tudi v projektu svetovnega prvenstva za brezdomne. Kako dolgo že in koliko fantov se tega udeleži?*

V omenjenem projektu sodelujemo dve leti. V Brazilijo je odpotovalo šest igralcev, lani v Pariz pa štirje.

6. *Kakšni so fantje, ki igrajo v športni sekciji? S tem mislim seveda predvsem na športne sposobnosti.*

Dejstvo je, da je bila od začetka situacija malce slabša. V zadnjem letu, dveh, pa je zelo očiten napredek. Sprva je bila velika večina igralcev dejansko na cesti, sčasoma pa so si nekako uredili življenje, kar seveda odločilno vpliva tudi na športni duh in fizično pripravljenost.

7. *Koliko fantov se vas, v povprečju, zbere na rekreaciji?*

Najmanj 8, rekord pa je bil 20. Ponavadi nas pride med 10 in 15 fantov.

8. *Za konec me zanima še kakšne načrte imate za prihodnost?*

Želim si, da bi imeli dovolj sredstev za udeležbo na kakem turnirju

izven Ljubljane, da se namreč pokrijejo stroški, ki ob tem nastanejo. Poleg tega si želim, da bi imeli sredstva tudi za to, da bi sami organizirali kak turnir. Za naslednje leto je naš cilj udeležba na igrah za socialno vključevanje, ki bodo na Švedskem.

9. *Še kakšna sklepna misel?*

Veseli me, da so se osamosvojili do te mere, da tudi ko me ni zraven, sami poskrbijo za treninge in turnirje. Sami so zbrali denar za piknik in ga organizirali. Vse to je vredno pohvale.

Intervju pripravil Darko Gostan

DOVOLJ IMAMO BEDE IN IZKORIŠČANJA!!!

Finančni trgi in finančne institucije so centralno živčevje današnjega sistema izkoriščanja in razlašanja. Dovolj je tega, da politika želi in predstavlja razmere tako, da bi mi mislili, da smo krivi za krizo!

Skupaj s političnimi vazali vse naše potrebe (stanovanje, izobrazbo, zdravje, pokojnine itd.) pretvarjajo v surovine za njihovo bogatenje, družbeno bogastvo pa pretakajo v žepe peščice nesramno bogatih ljudi, ki jim nikoli ni dovolj, pa vendar zaradi svojega »ega« hočejo vedno več. Dovolj mi je tega, da je od leta 2007, ko smo prevzeli euro, večina stvari, hrane in dobrin, za 300 % dražja, plače in pokojnine pa stagnirajo! Smo globalna generacija, ki nikoli ne bo imela ničesar, če dovolimo politikom in bankam, da diktirajo izhod iz krize s svojimi programi zategovanja pasov.

Tudi upokojenci so si svoje pokojnine zaslužili – kje je potem ta denar? Dovolj je zavajanja mene in nas – vseh skupaj!

15. oktobra se je ves svet podal na ulice in bankam, bonitetnim agencijam in političnim strankam, ki nas ne predstavljajo, odločno rekel: »NE!«

- Dovolj mi je EVROPE, če v njej ne morem ne živeti in ne umreti.
- Dovolj mi je, da sem brez službe in da imam pri 31-ih letih okoli 20 mesecev delovne dobe.
- Dovolj mi je, da sem lačen vsak mesec, ko se približuje 21. (socialna podpora), ker sem preponosen, da bi šel na Rdeči križ ali Karitas.
- Dovolj mi je, da je pravica v tej državi na strani tistega, ki si lahko privošči boljšega advokata!
- Dovolj mi je naših politikov, ki trdijo, da delajo v naše dobro, v resnici pa za njimi stoji kapital, ki jim pomaga, da si polnijo žepe na legalen in nelegalen način in pri tem teptajo mene in vas – male ljudi!
- Dovolj mi je, da zaradi vlade, ki je bila, zmanjka denarja za moje šolanje in za vse ostale, ki so zaradi politike izviseli in ne nadaljujejo šolanja preko Zavoda za zaposlovanje!
- Dovolj mi je bank, ki podpirajo tajkune, mi navadni državljani, ki nas je največ, pa tudi če bi imeli delo, ne moremo dobiti kredita za stanovanje z majhnimi obrestmi na 50 let, saj tak kredit potrebujemo samo za prvo stanovanje, ostale pa naj kreditirajo po svojih oderuških obrestih!
- Dovolj mi je, da ozek krog ljudi izkorišča naše in tuje delavce, nato pa podjetje pošlje v stečaj in odpre drugega ali pa ima že odprtega in zato, ker delavce prestavi iz enega v drugo podjetje, za nagrado dobi od države še subvencijo, ker je tako dober, da je ustvaril nova delovna mesta (učinkovitost naše zakonodaje in razmetavanje države z našim denarjem)!
- Dovolj mi je, da se naša zakonodaja izvaja krivično, bogati pa si lahko zakone tolmačijo, kakor želijo.
- Dovolj mi je, da imamo neučinkovit davčni sistem in zakone, ki se jih potem ne udejanja!

MOJI DRAGI SODRŽAVLJANI, ČE JE TUDI VAM DOVOLJ, SI PRENEHAJTE ZATISKATI OČI IN STOPITE SKUPAJ Z NAMI, DA SE UPREMO TEMU NEHUMANEMU IZKORIŠČANJU 99 %, KI SO PONIŽUJOČE IZKORIŠČANI S STRANI 1 % IZREDNO POHLEPNIH LJUDI.

Pero Djošan

foto: Nika Trpin

foto: Žigljavec

foto: Žigljavec

foto: Žigljavec

NEK AJ

cestnih

DEMOKRACIJA VAM NUDI

Ne hvala,
preveč je že dala
na boben fabrik,
na ceste zmetala
je pridnih ljudi.

Preveč je skotila:
ZeKa demokratov,
lažnivih poslancev,
ZN, EU birokratov,
napihnenih barbik,
nedolžnih golobčkov,
skesanih lisic,
kradljivih tajkunov,
hinavskih lizunov,
vseh domu predanih,
ta črnih in belih,
rdečih, zelenih,
kapitalistov,
sindikalistov,
in aktivistov
s kladivi v glavah ...

Joj, groza!
Ta vrsta narašča ...
Naj kdo jo ustavi!
Saj se dušimo!

Demokracija pa bruha in bruha
gnilobo po zemlji slovenski.

Ivar Krata

ALKOHOL! LE KDO BI TE LJUBIL?, 4. DEL

Življenje na cesti je en sam lep
izgovor za pitje. Sam sem na prostem
prvič prespal 22. oktobra 2004, ko
smo zaradi neplačevanja položnic

izgubili stanovanje, za katerega je
oče pregaral 34 let svojega življenja.
Nezmožnost soočenja s tem ga je 2.
julija 2005 pognala v valove Save,
kjer je končal svoje življenje. Soočiti
se z dejstvom, da zvečer nimaš kam
spati, je milo rečeno težko. Ker
sem bil lociran v Kranju, sem si
hitro našel zatočišče v nedokončani
novogradnji, kjer naj bi – kako
ironično – prodajali BMW-je in
Roverje. To je bil tudi kraj, kamor so
se lokalni narkomani hodili zadevat,
saj je bila nedaleč stran luknja, kjer je
svoj mamilarski imperij vodila BZP
– banda zlatega polja. Predstavljajte
si grozo, ki me je obšla, ko sem se ob
prvi jutranji zori zbudil zraven na pol
polne injekcije. Delno še omotičen od
alkohola, sem ves paničen začel iskati
sledi vboda na moji roki. Kaj kmalu
sem z neizmernim olajšanjem opazil,
da tega ni- vboda- namreč. Zato pa
so ležale v neposredni bližini prazne
steklenice, in za povrhu ena, delno
razbita, ki je bila na moje začudenje
tudi delno polna. Kljub razbitemu
steklu sem jo na dušek izpraznil. Kri
pomešana z vinom (mimogrede sem
si namreč porezal ustnice), je bila v
tistem trenutku zame nebeški eliksir.
Sledila je preverba finančnega stanja
katere rezultat je bil ena sama žalost.
Bil sem namreč tako nespameten,
da sem si prejšnji večer privoščil
koncert, od katerega zaradi opitosti
nisem kaj prida odnesel. Na koncu
koncerta se nisem mogel spomniti
niti imen nastopajočih bendov. Od
nerazumno visokih cen piva, v sicer
zaskvotanem prostoru je bilo moje
finančno stanje tako, da bi se nad
njim razjokal najrevnejši romunski
Rom. Kaj zdaj? Želodec je zahteval
svoje. Nič, na štop in Ljubljana
majka, kakor bi rekli sonarodnjaki
iz bivših bratskih republik nekdanje
Jugoslavije. Moj namen je bil namreč
žičanje. Tistih nekaj fičnikov, ki sem
jih še premogel, sem dal za vino, saj
trezen ne bi nikoli zmogel žicati.
To sem v vsej svoji žičarski karieri
poskusil samo enkrat, pa še to le zato,
ker se zaradi pomanjkanja financ
nisem mogel z ničemer založiti.
Rabil sem dve uri in pol, da sem
ogovoril neko gospo na Dunajski, ki
mi je dala 80 centov, ravno dovolj, da
sem si nabavil ceneno rumeno zlato
Jankovičevo (beri Merkatorjevo)
pivo. Po tistem je šlo lažje. Jezik mi
je tekkel kot Schumacherjeva formula,
tako da sem imel zadosti za vino in
celo za burk. Ni pa mi uspelo zbrati

dovolj denarja za vlak do Kranja.
Ni mi preostalo drugega, kot prvič
prespati s svojimi sotrpini (ki so bili
primerno alkoholizirani), v podhodu
Ajdovščina. Zjutraj sta nas zelo
prijazno zbudila policista, tako da
smo se raztepli vsak na svojo stran.
Nov dan, nova gonja za denarjem za
prepotrebni alkohol ...

Marko Nakrič

MADAME NE DAM

Prosim za 5 tolarjev,
klošar smrdljiv, ne dam
Gospa a bi mel za en sendvič?
Poglej se, kakšen si
Madame, bi kupili Kralje ulice?
Zgin, umazanec!
Enkrat tuki pod koytrček
drugič tam,
pa je krznen plašč.
Gospa a bi mel za liter vina?
Preklet pijanec, policijo bom poklicala!
Madam, ne dam v Ljubljani.

Črtomir Clonsky

PRAZNIK

Spekel sem si kos mesa
k solati in krompirju,
nalil si vinca rujnega,
Ja, ja, malo morgen...

Zmetal polena sem v peč,
da ogenj je vzplamtel
legel sem na topla tla,
ja, ja, malo morgen...

Zazeblo me je do kosti
da šklepetal sem v mrzlo noč,
po prstih tiho si prišla,
pritisnila poljub mi vroč,
o ja, malo morgen!

Katarina Kalaba

ANEKDOTE IZ PRODAJE

POMOČ SE OBREŠTUJE

Prodajala sem na svojem stalnem mestu, ko je iz trgovine prišla starejša gospa, otovorjena z dvema polnima, težkima vrečkama. Ponudila sem ji pomoč in gospa jo je hvaležno sprejela. Pomagala sem ji odnesti vrečke do njenega doma, ki je bil dobrih 500 m oddaljen od trgovine. Ko sva prispeli, mi je njena hčerka v zahvalo dala 5 eur in polno vrečko hrane. Za to se ji iz srca zahvaljujem.

Anistella

NE BOŠ MOGEL ZAPRAVITI?

Gospa, ki je šla mimo, ko sem prodajal Kralje, mi je za revijo dala okroglih 5 eur. Seveda sem potegnil ven drobiž in ji hotel vrniti ostanek, ampak gospa je vztrajala, da ji ne rabim nič vrniti. Naj imam za kavico, je bila neomajna. Odgovoril sem ji, da je – celo če vštajem kavico – malo preveč, pa me je malce čudno pogledala in vprašala, če morda ne bom mogel zapraviti vsega. No, ja, moral sem priznati, da to res ne bo problem. Gospa se mi je nasmehnila, obljubila, da se še kdaj vidiva, in odšla.

Perice

KO SEME VZKLIJE IN OBRODI

Na svojem prodajnem mestu vsak dan srečujem skoraj iste ljudi. Nekateri mi odzdravijo, drugi pa hitijo mimo, kot da me ni. Včasih si zaželim da me, če ne drugega, vsaj pošljejo nekam, saj bi mi s tem dali vedeti, da nisem neviden. Tako srečujem nekega gospoda, ki mi vsakič, ko gre mimo, stisne par centov. Nikoli več kot 30. Včasih se mi zdi to malce žaljivo in me ima, da zabrišem tiste cente za njim. Vedno pa mi ob tem reče: »Naj bo za seme.« Moja potrpežljivost glede tega se je izplačala, saj me je nek dan presenetil. Kot vedno je stopil do mene in me vprašal, če imam čas za

pijačo. Ker nisem dolgo prodajal in sem imel v žepu samo tri evre, sem že hotel odkloniti, saj je bila ura taka, da je tam več potencialnih kupcev. Verjetno je opazil moje omahovanje, zato je hitro dodal, da se mi bo izplačalo. V redu, naj bo, sem si mislil, pa žrtvujem tiste pol ure za klepet ob kavi. Pa še izplačalo se mi bo – menda. Ko sva sedla in naročila, je začel razpletati o službi, ki jo sovraži. Mislim, kdo pa ima danes ta privilegij, da rad hodi v službo? Nekam hitro sem izpil in se začel počasi poslavljati, ko me je ustavil in poudaril, kako mi vsak dan da nekaj drobiža za seme. Ko sem prikimal, je dodal, da je danes to seme vzkliko in obrodilo, ob čemer mi je pomolil 50 evrov. Nejeverno sem ga pogledal in ko je še kar vztrajal pri gesti, vzel petdesetaka. Iskreno sem mu priznal, da je dostikrat prav malo manjkalo, da nisem vrgel vseh tistih centov za njim. Ob tem sva se oba nasmejala in šla vsak svojo pot.

Marko Nakrič

TETINA PODPORA

Bilo je še poletje, ko prodajam Kralje pred Mercatorjem na Slomškovi. Bila je že skoraj druga ura (popoldne), tako da sem se moral vrniti na Kralje ulice, kjer delam kot prostovoljec v dnevnem centru. Tako marširam proti Miklošičevi in spotoma še malo prodajam. Mimo pride moja teta in sprva ji, ne da bi se sploh zavedal, kdo je, ponudim revijo. Oba sva šokirana, ker se že dolgo nisva videla, potem pa mi reče, naj malce počakam, da gre zamenjati denar. Čakam jo ves živčen, nakar pride iz trgovine in mi izroči 20 €. Ob tem omeni, da mojim doma ne bo nič govorila o tem srečanju, ter da se ji mudi na avtobus. Po tem se nisva nič več slišala in tudi ne videla.

Andrej S.

RAZLIČNI JEZIKI

Kralje prodajam več ali manj že polnih 11 mesecev. V tem času sem se naučil, da ljudje govorijo različne jezike. Lahko greš prodajat dobre volje, potem pa te prodaja sama (s čimer ne mislim samo na dobiček) spravi v slabo voljo. Lahko pa greš prodajat, ko te kaj prizadane, pa te ravno prodaja prek pogovorov in

odnosov z ljudmi popelje v boljše počutje. Nikoli ne veš, v kakšne občutke te bo popeljal odnos z ljudmi, veš pa, da vsak filing pride in mine. To pa zagotovo.

Stripi

1. NOVEMBER

Na prvi november, ko so vsi (vsaj velika večina) prodajalci prodajali na Žalah, sva se z možem odpravila v mesto v upanju, da nama bo uspelo prodati zadnjih šest Kraljev, ki sva jih imela. Na najino razočaranje je bilo mesto prazno, mračno in depresivno, skratka tipičen novembrski dan. Po celodnevni prodaji sém naletela na študentko iz Italije. Prišla je na obisk iz Trsta in ker imam italijanščino v malem mezinu, sva kar nekaj časa kramljali. Nazadnje sem ji tudi ponudila Kralja, ki ga je kupila za pet evrov, to pa me je prijetno presenetilo in obenem tudi razveselilo. Z možem sva namreč že zaslužila dovolj denarja za osnovne življenjske potrebe in je ta poseben dodatek nesrečen dan spremenil v svoje nasprotje.

Špela Blatnik

RESNIČNA 52

Zaradi zdravstvenih težav in drugih obveznosti zadnje čase bolj poredko prodajam Kralje. Zgodi pa se, da imam pri sebi v torbi vedno kakega Kralja v rezervi. Tako sem prišel v našo trgovino – Posredovalnico rabljenih predmetov – pogledat mojo Ančko, ki tam dela, in preverit, če je vse pod kontrolo. Pa se je zgodilo, da je ravno v času mojega obiska vstopila stranka in naju lepo pozdravila. Malo smo poklepetali, nato pa je vprašala, če bi lahko dobila Kralja, ki ga še ni uspela kupiti. Seveda sem ji ga z veseljem izročil in zanj dobil 2 evra. Obljubil sem ji, da bom ob prvi možni priliki spet prišel na moje stalno prodajno mesto. Seveda se je gospa prijazno nasmejala, za vzpodbudo pa dejala: »Le pridi, stranke te zelo pogrešajo.«

Roman

LGBT IN REVŠČINA

Kulturni center Q nas je v mesecu oktobru povabil, da se udeležimo okrogle mize v okviru cikla dogodkov Lezbična, gejevska, biseksualna in transseksualna populacija (v nadaljevanju) *LGBT in revščina*. Z udeležbo smo v zgodovino zapisali pravzaprav prvo tako diskusijo, prvo malo bolj konkretno omembo dejstva, da lahko oziroma moramo spregovoriti tudi o tistih brezdomnih osebah, ki predstavljajo košček družbenega mozaika, imenovanega LGBT populacija. Dogodek se je odvijal 25. 10. v prostorih kluba Tiffany na Metelkovi. Iz našega vidika je bilo zelo pomembno, da so na okrogli mizi prisostvovali tudi LGBT brezdomne osebe, ki so edine lahko spregovorile o dejanskih izkušnjah bivanja na cesti kot gej ali lezbijka ali biseksualec/ka, transeksualec/ka, o vsakodnevnih soočanjih z vsaj dvojno diskriminacijo (kot brezdomna oseba in kot istospolno usmerjena oseba). Dejstvo je, da LGBT brezdomne osebe pogosto predstavljajo ping pong žogico brez denarja, doma, čiste obleke, ta pa je uspešno odbita tako s strani širše, vsemogočne družbe, kot s strani ostale brezdomne populacije in žal občasno tudi s strani LGBT oseb z domom, denarjem in čisto obleko. Ali je istospolna usmerjenost razlog, da neko pristane na cesti? Ali je razkritje vsakodnevna praksa v njihovem socialnem okolju in kako je s sprejetostjo s strani preostalih brezdomnih oseb? Ali se kot istospolne brezdomne osebe počutijo bolj sprejete vsaj v prostorih LGBT skupnosti? Ali dejstvo, da so brez doma, skrivajo pri spoznavanju potencialnih partnerjev? Vsa ta vprašanja so se poskušala približati mojima dvema sogovornikoma, ki sta ob mojem vprašanju, ali bi ob tej priložnosti spregovorila o sebi, odvrnila: »Končno!« Z vami pa bi podelila še osebno doživljanje enega od njiju, ki si je upal ...

Tanja Vuzem

foto: arhiv LGBT

foto: arhiv LGBT

Zdravo, dragi bralci.

Dobili smo se v klubu Tiffany, 25. 10., točno ob 20. uri, vzrok pa je bil pogovor na temo problematike LGBT (med brezdomci) in homofobije med samimi uporabniki društva Kralji ulice. Zelo vesel sem bil za priložnost, kajti prvič v življenju sem lahko, ne le z nekaj osebami, temveč s pravim občinstvom, znotraj katerega so tudi člani LGBT, podelil svoje mnenje, izkušnje in vidike v prihodnost. Kako se znajdemo? Moje izkušnje so namreč take, da ljudje še vedno ne razumejo, da se vsi s tem rodimo in da to ni stvar, ki bi se je človek priučil in potem to živel in praticiral. Hvala bogu ali univerzumu, da nam to ne piše na čelu. Sam se sicer v družbi nestrpnosti, ki je žal še vedno prisotna, kar dobro znajdem. Nikdar nisem toliko gledal na materialno, ampak na človeka. Ne bi se rad hvalil, vendar sem mnogo ljudem v stiski zares pomagal. Brez pričakovanj – usluga za uslugo. Vedno sem gledal na dušo, ki jo ima vsak posameznik na zemeljski obli, doživel pa marsikaj. Saj veste, da obstaja yin in yang. Takšni pač smo. Slabo pozabi, dobro pa ponesi s sabo in ga deli z drugimi. To sem spoznal že v rani mladosti, ki tudi s čustvene strani ni bila lepa, bila pa je takšna, kakršna je pač bila in preživel sem že več kot štiri desetletja. Marsikaj je bilo lepega in to nosim s sabo. Vsak ima svojo karmo. Zase lahko rečem, da je pozitivna. Moj krog znancev je velik, pravih kolegov je malo, prijateljev pa še manj. To sta dve osebi, ki ju nosim s sabo v duši in srcu. Želel pa bi si spoznati resnega partnerja, kajti v dvojce se lažje preživi. *Good luck*, naslednjič pa kaj več. Sreče vam želim tudi v prihodnjem letu. Pozabite, da smo različni. Nihče se ni rodil z zlato verižico okoli vratu in s svilenimi čevlji. Mnoge od nas pa so zaznamovali starši, njih pa njihovi. Bog jim oprosti, saj tudi oni niso vedeli.

Ciao, K. M.

POKAŽI RASIZMU RDEČI KARTON

22. oktobra smo se športni Kralji zbrali in se odpravili proti športni dvorani v Rožni dolini na organizirani turnir Pokaži rasizmu rdeči karton. Kot po navadi je bilo zborna mesto pred samim društvom, od koder smo se z avtobusom odpravili na pot. Namen turnirja je bil preko nogometa nastopiti proti rasizmu in diskriminaciji. Prijavljenih je bilo 12 ekip, igralo pa se je na izpadanje. Glede na doseženi rezultat smo se Kralji uvrstili na odlično četrto mesto. Prva med vsemi je potekala

otvoritvena tekma med kapetani vseh moštev.

Naše moštvo je zastopal Chris, mi pa smo zanj bučno navijali.

Turnir se je končal okoli 20. ure s pogostitvijo in razglasitvijo zmagovalcev. Prvo mesto je pripadlo fantom iz Španije, mi pa smo dobili pokal za spomin. V imenu vseh fantov bi se zahvalil povabilu organizatorja in se priporočil še za nadaljnja tovrstna srečanja.

Roman Lasnik

foto: Gadaf

015
KRALJI
ULICE

RECIMO NASILJU NE – DRUŠTVO SOS TELEFON IN ZAVOD EMA SE PREDSTAVITA

Obstajajo ženske, ki so žrtve nasilja v družini. Tukaj, v prostorih društva Kralji ulice, so nas obiskale sodelavke društva SOS telefon in organizacije Ema, da bi nam predstavile svoje delovanje. Obe organizaciji predvsem rešujeta in pomagata žrtvam nasilja že več let. Prva – SOS telefon – v bistvu že celih 20 let. Ta hip sem dobila asociacijo oziroma me je spreletelo spoznanje, da tudi naša država obstaja 20 let. Je mar problematika, ki jo organizaciji rešujeta, povezana z drugačnimi zakoni, drugim sistemom, drugačnim načinom in možnostmi zaposlovanja, z drugim ritmom? Kar koli pa je že razlog nasilja, ki smo mu priča, če smo poštene in odkriti, bi se lahko vprašali: »Le kaj bi bilo s temi žrtvami (ženskami ali otroci), če ne bi obstajala tovrstna društva, med drugim tudi Kralji ulic?« Če si potrta, lačen, če na kartici nimaš dovolj, da bi poklical po telefonu, če nimaš niti za znamko, ali bi moral kaj fotokopirati, še sploh pa, če rabiš takojšen pogovor – vse in še več ti nudijo te organizacije oziroma društva. Bržkone je človeka, ki je izgubil svoje dostojanstvo, lahko maltretirati, žaliti, pretepati ali zaničevati. Vendar če pogledamo, kako do tega sploh pride? Posameznice, bodoče žrtve, počasi izgubljajo svoje prijatelje, kontakte in nasploh komunikacijo izven zakona. Teh strategij se ponavadi poslužujejo nasilneži, ker očitno obrodijo sadove. Toda ta, t. i. plod, je ženska, ki se nasilneža začenja bati, obenem pa ga potihoma začne sovražiti. Pravilno bi bilo, da bi odšla stran od njega, saj človek v svoji biti ni ustvarjen tako, da bi bil nekemu podložen ali da bi trpel suženjstvo. Prava reakcija bi morala biti umik. Toda ta umik je včasih težak, pa kakor koli čudno se to sliši. Žrtve se morajo po

umiku iz nasilnega okolja celo nekaj časa skrivati, zato so jim na razpolago varne hiše, kamor se lahko zatečejo. Le tako so lahko pred nasilnežem popolnoma varne.

Hana

foto: MG

Javni prevoz v Ljubljani dopolnjujejo tudi mestna kolesa v samopostrežnem sistemu izposoje Bicike(lj). Uporabniki sistema so dobro sprejeli to novost, ki deluje že približno pol leta in je odlična pridobitev za prebivalce mesta Ljubljana in tudi za ostale obiskovalce mesta in turiste. Sedaj lahko po opravih skočite tudi s kolesom, ki ga lahko uporabljate kot povezavo med vašimi premiki in ni več potrebe, da bi se po širšem centru mesta vozili z avtom. Zame osebno je ta pridobitev zelo dobrodošla, saj se zelo nerad vozim z mestnim avtobusom. Sistem ima menda že več kot 20.000 uporabnikov, ki so v tem času opravili okoli 300.000 voženj, od katerih jih je bilo približno 98 % krajših od 60 minut, se pravi brezplačnih. Vsi, ki ste starejši od 14 let in ste višji od 150 cm, izpolnujete pogoje za uporabo sistema Bicike(lj), registrirate pa se lahko na spletni strani www.bicikelj.si. V primeru mladoletnika (osebe, stare od 14 do 18 let) mora obrazec za sklenitev naročniškega razmerja izpolniti njegov starš ali zakoniti zastopnik, ki se obveže, da bo upošteval in zagotovil upoštevanje splošnih pogojev za dostop in uporabo. Možna sta dva načina uporabe, in sicer letna ali tedenska naročnina. Letni naročniki lahko sistem uporabljajo s kartico Urbana in osebnim geslom, tedenski uporabniki pa ob registraciji prejmejo kodo uporabnika in osebno geslo. Uporabniki samopostrežnega sistema izposoje Bicike(lj) se lahko s kolesi vozijo praktično brezplačno, saj stane letna registracija za uporabo koles le tri evre in se zapiše kot dobropis. Tedenska uporaba sistema je namenjena predvsem obiskovalcem mesta, cena zanjo pa znaša en evro. V vsakem primeru mora uporabnik ponudniku storitev predložiti pooblastilo za prenos sredstev v višini 350 € kot varščino, ne glede na trajanje naročnine. Varščina 350 € se zaračuna le v primeru neupoštevanja splošnih pogojev za dostop in uporabo, zlasti v primeru, če kolesa ne boste vrnili v 24-ih urah. Za letno naročniško razmerje se plačilo stroška storitve izvrši z obremenitvijo vašega računa za dolgovani znesek, enkrat na mesec. Plačilo stroška tedenskega naročniškega razmerja se izvrši z obremenitvijo vaše kreditne kartice za dolgovani znesek ob izteku vašega tedenskega naročniškega razmerja. Če imate letno registracijo, lahko prek spleta v rubriki »Moj račun« preverite stanje svojega računa za sistem Bicike(lj). Prva ura vožnje je vedno brezplačna, vsaka naslednja pa se zaračuna. Če kolo vrnete na eno od parkirišč v roku ene ure, si ga lahko po petih minutah zopet izposodite brezplačno. Sistem vam bo izposodo znova beležil kot prvo uro vožnje. Kolesa si lahko izposodite za največ 24 ur, saj so namenjena premagovanju kratkih razdalj. Kolesa si lahko izposodite na 31-ih postajah, s 600 parkirišči in 300 kolesi. Zemljevid postajališč je na voljo na vsakem terminalu, dostopen pa je tudi na spletnem mestu. Med najbolj obiskanimi postajami v sistemu Bicike(lj) so postaje pred Namo, na Prešernovem trgu in na Dunajski cesti pred poslovno stavbo Mercator. Za vzdrževanje sistema skrbi 14 sodelavcev Europlakata, ki kot zasebni partner pri skupnem projektu z Mestno občino Ljubljana upravlja sistem. Med drugim opravljajo tudi premike koles s polnih postaj na prazne in tako zagotavljajo razpoložljivost koles na vseh postajah. Uporabniki pa lahko to tudi sami preverjajo na terminalih na postajah ali s pomočjo aplikacij na svojih mobilnih aparatih. Glede na to, da ste odgovorni za izposojeno kolo, vam toplo priporočam, da ne posojate svoje Urbane kartice ali podatkov za tedensko naročnino. Ob sklenitvi naročniškega razmerja se obvežete,

da boste upoštevali splošne pogoje za dostop in uporabo, kar pomeni, da ste pravno odgovorni za kolo. V primeru izgube kartice Urbana pa morate kupiti novo in se ponovno registrirati. V primeru nesreče o tem obvestite Europlakat d. o. o., tako da pokličete klicni center Bicike(lj) na 080 2334 v roku 12 ur po nesreči. Za kolo odgovarjate vi, dokler ga ne vrnete na postajališče in priklenete na stojalo. Lahko tudi počakate zastopnika podjetja Europlakat d. o. o. in mu osebno izročite kolo. V primeru predrtja pnevmatike pa odpeljite kolo do najbližjega postajališča, ga priklenite na stojalo in pokličite klicni center na že omenjeno številko. Če vam kolo ukradejo, morate o tem obvestiti klicni center in krajo prijaviti policiji najkasneje v roku 24 ur. Uporabnikom koles v sistemu Bicike(lj) je na voljo pomoč na brezplačni telefonski številki 080 23 34 vsak delovnik med 6. in 22. uro, med vikendi in prazniki pa med 8. in 20. uro. Izkoristite torej možnost brezplačne izposoje koles in vaši premiki po širšem centru Ljubljane bodo bolj hitri in predvsem bolj zdravi.

Jean Nikolič

foto: Matic Trpin

foto: Žiljka Jaga

foto: osebni arhiv

Sol in Koper:

DECEMBRSKI BLIŠČ

monika.buhancic@kraljiulice.org

Če ste zvesti bralec našega časopisa, bo, ko boste brali ta izvod, december komaj dobro zaživel. Trkal bo na vrata, nas preganjal k nakupom, k čestitkam, izbiranju popolnega drevesca, sestavljanju kar nekaj prazničnih obedov in nas silil k vsemu tistemu početju, h kateremu nas že nekaj časa sili potrošniško nastrojena družba okoli nas. V vsem tem vrvežu pa velikokrat pozabimo na tiste stvari, ki v življenju res štejejo, nimajo pa črtne kode za odčitavanje cene oz. vrednosti. Mogoče smo zato tako zmedeni in ne vemo, kaj početi z vsemi temi stvarmi. Meni osebno so te najljubše. Verjetno prav zato, ker se jih ne da ovrednotiti. A žal biti anti-potrošniški ali anti-materialističen dandanes preprosto ni več »in«. Res pa je tudi, da sem velikokrat in (pre)večkrat ravno zaradi tega zelo prizadeta in žalostna. Žalosti me vse, kar se trenutno dogaja na politični sceni. Pa niti slučajno ne zato, ker bi se kaj dosti sekirala, katere od mnogih naoljenih ustec bolj lažejo, ampak zato, ker medtem ko nam lažejo in se potegujejo za naše glasove, pol države preprosto stoji. Da, stoji. Smo v nekakšnem *statusu quo*. Kdo to najbolj občuti? Vsi tisti, ki nas potrošniška mrzlica ni zajela, vsi tisti, ki si ne belimo glave s popolnim drevescem in vsi tisti, ki ne moremo nakupovati daril za najdražje ... Vsi tisti, ki bomo pravzaprav veseli, če bomo 31. decembra lahko nazdravili s kozarcem soka ob mizi, ki ne bo zevala prazna. Povsod namreč zmanjkuje denarja. Rezalo se je vedno za najšibkejšje državljane, toda sedaj se reže že tako na tanko, da nož ne zmore več in se je enostavno ustavil. Kar od nekaj nevladnih organizacij sem izvedela, da jim zamrzujejo sredstva in so to tista sredstva, brez katerih nikakor in pod nobenim pogojem ne morejo delovati, ne zmorejo obstati. Medtem ko se ta in oni manager pritožuje, ker je njegova nagrada ob odpustu iz službe zgolj nekaj deset tisoč evrov (v službi pa je, mimogrede, naredil ogromno škode ali vsaj nobene koristi), morajo običajni ljudje preživeti z bornimi 225 €, kolikor na mesec znaša denarna socialna pomoč. In medtem ko se v Grčijo mečejo milijoni, prav tako v NLB, ki jo sedaj že jubilejno dokapitaliziramo davkoplačevalci, denarja za podporo nevladnikov ni in ni. Kot da nevladniki

delamo nekaj, kar nikomur ne koristi. Sama na primer že pol leta vodim Dnevni center Koper popolnoma brezplačno oz. prostovoljno. Pa tudi nam se že tresejo tla pod nogami. Kljub vsemu. V MOK je namreč zmanjkalo denarja za področje mladine in kulture za DPZN, društvo, ki ima v svojem centru med drugim tudi socialne programe in eden takih je ravno DC za brezdomne. Če torej MKSMC-ju (ki je mladinski, kulturni, socialni in multimedijski center), odvzamemo tri glavne segmente, *ergo* mladinski in kulturni (v katerega je všteti tudi multimedijski) potem ostane samo še socialni. Slednji pa že sedaj deluje z malo ali nič denarja (delavci smo tam zastoj, za tekoče stroške pa lahko računamo samo in zgolj na dobroto DPZN in Kraljev ulice – oboji nam velikodušno donirajo lastna finančna sredstva). Nikogar očitno ne zanima naše delo, ki se vsaj meni zdi zelo pomembno in v dobro vse družbe. Pa nikar ne mislite, da so oni edino društvo, ki sedaj občuti globoke reze v svoj proračun – nihče pa niti jasno, niti glasno ne razloži, zakaj in kaj se sploh dogaja. Decembra bomo nekoga (iz)volili in po najboljšem možnem scenariju bo začela nova vlada delovati dokaj običajno komaj neke sredi februarja. Zaenkrat, ko to pišem, ni niti razpisov z ministrstev, ki bi počasi morali že biti. Nastala je popolna štala. Po domače. Teleta in ovce v njej pa smo ponovno vsi tisti, ki imamo najnižji standard in nobenega spoštljivega statusa. So napovedovali, da bo 2012 konec sveta. Pa še kako ga bo! Le da ne takega, o katerem razglabljajo razni fanatiki, pač pa tisti, ki ga je davno tega predvidel sam Nostradamus, le pravilno si moramo prebrati njegove zapise in si jih še bolj pravilno tolmačiti. Konec bo »takega sveta, kot ga poznamo«. Globoko verjamem v to, da ga bo res. S prijateljico sva oni dan govorili o tem in resnično so prej trpeli zgolj tisti, ki so čisto na dnu in so nekako navajeni trpeti, sedaj pa prvič po doooooolgemu času trpi srednji družbeni sloj. Ti pa niso tako majhni in niso navajeni biti tiho. Korupcija je zabredla tako globoko, da so si veljaki preprosto pobrali preveč. Preveč, da lepega dne ne bi bilo očitno, da je minus veliko večji od plusa. Pol sveta se je dvignilo v luft. Vse, kar lahko rečem, je: *More power to You!!!* Nekje bo morale počiti. Ampak počiti na pravi način. Brez

foto: viki internet

017
KRALJI
ULICE

bomb, streljanja, nasilja in vojne. Priti mora do generalnega čiščenja lopovov in samozvanih uspešnežev, ki so splezali na vrh preko zviti hrbtov zaposlenih. Šele ko bomo dodobra počistili v svoji okolici, v svojem kraju in v svoji državi, šele takrat bomo lahko zadihali, se zleknil v naslonjače in pričeli z načrtovanjem prihodnosti. Tiste smiselne in dosegljive. Le dovoliti nam morajo, da pošteno delamo še naprej in da lahko pošteno (pre)živimo. Vesele vse vrste t. i. božičnih praznikov in srečno v novem letu vsem ljudem, ki berejo naš časopis, nato vsem, ki ga ustvarjajo in vsem, ki ga pridno prodajajo. Enako želim vsem brezdomnim (tistim, ki so na cesti tako kot tistim, ki živijo v nekakšnih začasnih in negotovih pogojih). Nenazadnje pa želim veliko veselja in naklonjene prihodnosti vsem organizacijam, ki se neumorno trudijo za vsesplošno dobro, ter vsem nezaposlenim, vsem odpuščenim in vsem izkoriščanim in izkoriščanim. Naj Vas spremlja lučka na koncu tunela – nekoč bo resnično bolje.

Vaša Biba

O UKREPIH ZA VZPODBUJANJE ZAPOSLOVANJA HENDIKEPIRANIH

018
KRALJI
ULICE

Z Zakonom o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov so bili leta 2006 vpeljeni določeni ukrepi za vzpodbujanje zaposlovanja hendikepiranih oseb (osebe s fizičnimi, senzornimi in intelektualnimi ovirami, osebe s težavami v duševnem zdravju ter osebe z določenimi kroničnimi boleznimi, ki zaradi teh ovir doživljajo vsakdanje neenakosti). Med temi ukrepi so na primer kvotno zaposlovanje, zaposlitvena rehabilitacija in pa programi socialne vključenosti za hendikepirane ljudi z odločbo, da niso zaposljivi. Uvedeno je bilo zaščitno zaposlovanje hendikepiranih oseb z odločbo, da niso zaposljivi v običajnem delovnem okolju, na delovnih mestih in v delovnem okolju, ki je prilagojeno njihovim sposobnostim in potrebam in se izvaja v zaposlitvenih centrih. Druga oblika je podporno zaposlovanje, kjer gre za zaposlitev hendikepirane osebe v običajnem okolju s profesionalno in tehnično podporo osebi sami, delodajalcu in delovnemu okolju. V praksi se je kmalu pokazala vse večja usmerjenost v ukrepe in programe, ki prinašajo zaposlovanje ali vključevanje hendikepiranih oseb v segregirana okolja, premalo pa je bilo poudarka na ukrepih, ki bi omogočali zaposlovanje v običajnih delovnih okoljih, skupaj z vsemi potrebnimi prilagoditvami. Politike na področju hendikepa niso oblikovane na način, da bi podpirale samostojnost, iniciativnost, aktivnost in participacijo hendikepiranih v družbeni sredini, ampak imajo v svojem bistvu pred sabo »skrb za invalide«. Prav tako zakon ni prinesel nobenih sprememb na področju zaposlovanja za osebe, ki so pridobile status invalida po Zakonu o družbenem varstvu telesno in duševno prizadetih. Te so po samem zakonu označene kot nesposobne za samostojno življenje in delo in jim tako ne pripadajo nikakršne pravice iz naslova zaposlitvene rehabilitacije in podpornih oblik zaposlovanja. Nujno bi bilo preseči to togost sistema in omogočiti hendikepiranim ljudem, ki si to

želijo, nemoten prehod iz statusa invalida, ko jim država zagotavlja določeno socialno varnost, v status zaposlene osebe, ki si svojo socialno varnost zagotavlja sama z delom. Na področju izvajanja zaposlitvene rehabilitacije je bila izbrana mreža izvajalcev zaposlitvene rehabilitacije, ki izvajajo določene storitve s ciljem, da se hendikepirana oseba usposobi za ustrezno delo, se zaposli, zaposlitev zadrži in v njej napreduje ali spremeni svojo poklicno kariero. Vendar pa se ta konkretni cilj ne spremlja sistematično in dogaja se, da so ljudje po končani rehabilitaciji zopet v skoraj istem položaju, kot so bili pred tem. Pogosto je namreč cilj zaposlitvene rehabilitacije, da se ljudje, ki imajo status težje zaposljivih oseb, »nekam vključijo«, da v času brezposelnosti in iskanja plačanega dela niso samo doma in prepuščeni sami sebi. Zato je pomembno, da se zaposlitvena rehabilitacija izvaja na konkretnem delovnem mestu, ne pa v umetnih programih in v simuliranem okolju. S tem je tako delodajalcu kot tudi vključenemu posamezniku dana priložnost, da se bolje spoznata, premostita ovire predsodkov in spoznata tako prednosti kot ovire pri možni zaposlitvi, v tem procesu pa imata oba tudi podporo strokovnjakov, ko in če jo potrebujeta. Za konec naj izpostavim še problem prekinitev zaposlitvene rehabilitacije zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, saj ima to vsekakor zelo negativne posledice za vse vključene akterje ter na sam učinek rehabilitacije. Pomen kontinuitete izvajanja tega in podobnih programov je ključnega pomena, prav tako kot morajo biti pri načrtovanju politik na področju zaposlovanja hendikepiranih v ospredju predvsem potrebe uporabnikov.

Natalija Jeseničnik,
YHD – Društvo za teorijo in kulturo hendikepa

Izvajalci programa zaposlitvene rehabilitacije (med katerimi je tudi društvo Kralji ulice) smo bili obveščeni o začasni zamrznitvi vključevanja v storitve zaposlitvene rehabilitacije. Navedeni razlog s strani Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, Direktorata za invalide in Zavoda RS za zaposlovanje (centralna služba) je bil: težave pri zagotavljanju denarnih sredstev za izplačilo prejemkov. Posledica: tako rekoč čez noč je več oseb, vključenih v omenjeni program (konkretno na našem društvu) ostalo brez zaposlitve, zato smo z njimi opravili intervju, vprašanje pa se je glasilo: Kako je nate vplival izpad sredstev za program zaposlitvene rehabilitacije brezposelnih invalidnih oseb, katere posledica je začasna (vsaj 2 mesečna) zamrznitev zaposlitve?

Bil sem za šokiran, da bodo za 2 meseca prekinili zaposlitev. Tudi pri financah sem v krizi, saj si komaj doplačam sobo, ki me stane okrog 210 evrov. Prav bi mi bilo, da ne bi prekinili zaposlitve, saj komaj preživim s plačo, ki jo dobim (300 evrov) in si ne morem kupiti niti hrane niti obleke.

D. P.

Zaradi zdravstvenih težav sem pridobil status invalida in pričel z delovno rehabilitacijo. Ker pa je naše Ministrstvo za socialne zadeve prekinilo oz. zamrznilo sredstva, sem ostal brez osnov za preživljanje. Naj se Ministrstvo ter naša vlada vprašata, kje je denar, ki pripada socialno ogroženim osebam. Rad bi delal pa ne morem. Kaj mi pomaga 2 meseca zamrznitve, če bom zaostal pri plačilu za najem stanovanja, v najslabšem primeru

pa bom zopet na cesti? Lahko zabredem v položaj, v katerem sem že bil ... Ne vem, na koga se obrniti? Ko boste prebrali ta članek, se sami pri sebi vprašajte, kako naj si pomagamo, če vlada daje denar v druge namene, za socialne probleme pa ne. Hvala!

Roman Lasnik

Preko podjetja, ki omogoča delovno rehabilitacijo invalidom, sem dobila zaposlitev v trgovini Kraljev ulice. Tam sem se odlično počutila in bila zadovoljna z delom. Sedaj, ko so nam ukinili zaposlitev, sem ostala brez vseh dohodkov. Ne vem, kaj bom počela v tem času (do 01. 01. 2012), ko upam, da se mi pogodba spet obnovi. Mislim, da bi za nas, ki smo težje zaposljivi, morali toliko bolj poskrbeti.

Nataša Zupančič

Mislim, da bi se zaposlitev čisto enostavno izpeljala še za ta dva meseca, če ne bi Pahor dal denarja Grčiji, ki se ji itak ne da pomagat. Tako naj te tegobe za invalide prevzame kar Evropski finančni sklad, če že delamo na tem, da bomo Združene države Evrope.

Damjan Tomšič

Seveda mi ni všeč! V vsakem primeru bom ostal še naprej v okviru Kraljev ulice, kot momentalni prostovoljec. Imam delovne navade in upam, da se bodo ta sredstva po novem letu nekako priskrbeli in uredila.

Mare Ceglar

Intervju pripravil
Peter Pitambar Pangerc

SEMENSKA KNJIŽNICA - MAJHNI KORAKI V LEPŠO PRIHODNOST

Samo v zadnjem stoletju smo z razvojem industrijskega, monokulturnega kmetovanja za globalni trg izgubili tri četrtine kulturnih rastlin. Ker sodobno kmetijstvo temelji na kvantiteti in ceni pridelkov, ne pa na kakovosti in pestrosti prehrane, danes pridelujemo 1250-krat manj rastlinskih vrst kot nekoč. Seme je postalo blago na trgu in s tem lastnina velikih korporacij, ki prek monopola ponudbe diktirajo, kaj pridelovati in s čim se prehranjevati. Te korporacije nam, preko genskega inženiringa, ponujajo rastlinske robotke in nove eksotične hibride, medtem ko so stare, lokalno razvite rastlinske sorte izbrisane iz semenskih katalogov. Samo na območju Slovenije smo do sedaj izgubili že okrog 85 % starih sort. Le-te so se skozi zgodovino prilagodile okolju, v katerem so rasle in le-te so predniki skrbno ohranjali skozi zgodovino. Spoznanje, da lokalno prilagojena sorta ne potrebuje umetnih gnojil in škropljenja za doseganje kvaliteta ter z vitamini in minerali bogatega pridelka, je vodilo do ohranitve nekaterih starih sort vse do danes. In prav iz zavedanja pomembnosti ohranitve raznolikosti teh sort kulturnih rastlin se je rodila ideja vzpostavitve semenske knjižnice. Pobudo za njeno ustanovitev so prevzele Urbane brazde, eden izmed štirih programskih sklopov Evropske prestolnice kulture - Maribor 2012. Pomen ohranjanja starih sort kulturnih rastlin preko sistema semenske knjižnice je tako v Evropi kot drugod po svetu že dolgo prisoten. Nam najbližja semenska knjižnica je Arche Noah iz Avstrije. Ena izmed najstarejših knjižnic, katere začetki segajo že v leto 1975, Seed Savers Exchange, pa domuje v Ameriki. Semenska knjižnica, kot alternativni pristop k ohranjanju biotske pestrosti kulturnih rastlin, krepi lokalne skupnosti in vrača seme nazaj v roke ljudi in v naravo. Primeri dobrih praks, ki so že vrsto let razviti v svetu, predstavljajo okvir semenske knjižnice. Njeno osnovno poslanstvo je varovanje, ohranjanje in vzpodbujanje ponovne kulture starih sort (avtohtone, tradicionalne ali udomačene sorte kulturnih rastlin), namenjenih za prehrano ljudi. V ospredje je postavljeno iskanje in zbiranje redkih ali ogroženih vrst in sort vrtnin, poljščin, sadnih rastlin in vinske trte, ki niso več dostopne preko komercialnih semenskih katalogov. A varovanje naše naravne dediščine z zaklepanjem semen v omare in zamrzovalne skrinje ni končni cilj semenske knjižnice, ki smo jo zasnovali na dveh osnovnih elementih; ljudski rastlinski genski banki in mreži posameznikov, ki prevzamejo skrb za ohranjanje določene rastlinske vrste in/ali sorte. V prostorih semenske knjižnice se tako hranijo vzorci semen različnih rastlinskih vrst, ki so kadar koli na voljo za izposajo vsakemu članu knjižnice. Z njihovo izposajo in uporabo pa se širi obzorje znanj. Tako vzpodbujanje ponovne pridelave starih sort in odpiranje vrat vsakemu zainteresiranemu posamezniku razkriva pravi namen semenske knjižnice - vračanje semen in tradicionalnega znanja o semenarjenju nazaj v roke ljudi. Tako seme preko varuhov semen potuje na bližnja polja in vrtove. Od tam se vrne nazaj v knjižnico ali nadaljuje svojo pot do drugega varuha. Varuhi semen so vsi tisti posamezniki ali skupine ljudi, ki s kultivacijo starih ali redkih rastlinskih vrst in sort prispevajo svoj delček v mozaik biotske pestrosti. S pridelovanjem, sušenjem, čiščenjem in hranjenjem semen izbrane rastlinske sorte napajajo mrežo varuhov semen z rastlinskim razmnoževalnim materialom ter pridobljenim znanjem in izkušnjami. Pri tem so trajnostno naravnane

foto: arhiv Urbane Brazde

kmetijske prakse del sistema pridelave semen. Mreža varuhov semen se neodvisno od semenske knjižnice razpreda na podlagi spletne strani knjižnice, ki predstavlja kačipot med tehnikami samostojnega pridobivanja semen, rastlinskim razmnoževalnim materialom, varuhi semen in še mnogo več. Semenska knjižnica kot mediator vzpodbuja nemoteno delovanje mreže in mesto, na katerega se lahko varuhi obrnejo s svojimi vprašanji, predlogi in zamislimi. Posebne solidarnostne note pa semenski knjižnici ne daje samo brezplačno nudenje semen in informacij, temveč tudi vzpodbujanje brezplačne medsebojne menjave semenskega in sadilnega materiala med člani knjižnice. Sistem brezplačne blagovne menjave krepi skupnost varuhov semen, ki s skupnimi močmi in v dobri veri ohranjajo pestrost kmetijskih rastlin. Vsak delček, ki ga posamezen varuh prispeva v bazen pestrosti starih sort, neposredno vpliva na večjo izbiro in dostopnost rastlinskega razmnoževalnega materiala celotni mreži varuhov semen.

Semenska knjižnica, kot del Evropske prestolnice kulture - Maribor 2012, v območje svojega delovanja vključuje Podravsko in Pomursko regijo. Skupaj s tem se je osnovalo tudi osnovno poslanstvo knjižnice; iskanje in zbiranje starih varietet kulturnih rastlin, ki so prilagojene mikroklimi in rastnim pogojem Podravja in Pomurja. Mreža varuhov semen je tako vzpostavljena med lokalnimi kmeti, vrtnarji in drugimi posamezniki, ki izhajajo iz tega območja. Semenska knjižnica je živ organizem, sestavljen iz posameznikov, sorodnih organizacij in institucij, ki z roko v roki aktivno prispevajo k ohranjanju biotske pestrosti kulturnih rastlin in ustvarjajo naš boljši jutri. Hrbtenico knjižnice predstavljajo ljudje in brez njih le-ta izgubi svoj prvotni namen.

Pridružite se nam in nam pišite na elektronski naslov varuhi.semen@gmail.com.

Mateja Koler

Gostujoči kolumnist:
Bojan Radej

ANTI-SISTEMSKA DRUŽBA

020
KRALJI
ULICE

Civilna družba je v Sloveniji šibka, nepovezana, pogosto so njeni deli samozadostni, vase zagledani in nemalo užaljeni v svoji nerazumljenosti. Kritično visoka je odvisnost organizirane civilne družbe od javnega financiranja. To povzroči, da svoj program in delovanje postopoma spremenijo tako, da ustrezajo administrativnim in programskim zahtevam javnih razpisov in se s tem iz anti-sistemskih akterjev pretvorijo v salonske kužke. Anti-sistemski značaj v Sloveniji večinoma ohranja le neformalna civilna družba – pomislimo na akcijo Očistimo Slovenijo, nenazadnje na osamosvojitve Slovenije. Naslednja značilna slabost organizirane civilne družbe je, da njihovih dejavnosti ponavadi ne izvajajo ljudje, ki bi se prej otresli svoje vloge, ki jo opravljajo v sistemu, kar jo pahne v neresljivo kolizijo interesov. Velik del civilne družbe ni voljan zastopati širokih, univerzalnih človekovih oz. splošnih javnih interesov, pač pa se osredotoča na obrambo lastnih dvorišč in daje težo le svojim področjem zanimanj. To jih sili v nekonsistentno držo, saj same vedno nastopajo prav s stališč univerzalnih vrednot. Posebej zgovorni so nedavni primeri, ko je prišlo do povezovanja med posameznimi skupinami civilne družbe šele na pobudo države in podmazano z javnimi sredstvi za oblikovanje civilno-družbenih mrež. S tem so se oblikovale nove civilno-družbene strukture, ki niso več pod nadzorom civilne družbe, ampak so se žvilele v projektne povezave z državo in bodo zato sčasoma postale le podaljšek države, pooblaščen za zastopanje in »sistemsko kultiviranje« anti-sistemskih prizadevanj civilno družbenih skupin.

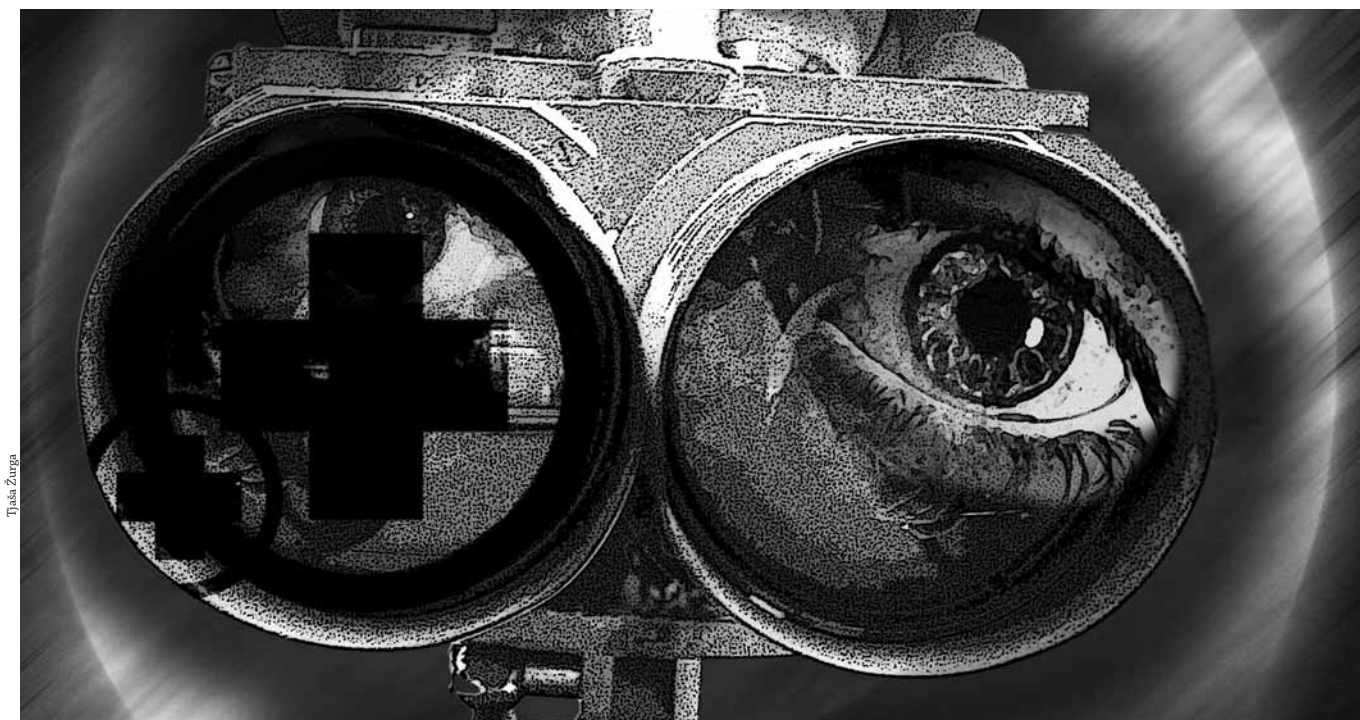
Kljub svojim izrazitim nedoslednostim, ostaja civilna družba v splošnem edini družbeni subjekt, ki si prizadeva za evolucijo družbe v vse smeri hkrati in s tem za ohranjanje bogastva družbene raznolikosti, ki je predpogoj socialne kohezije, miru, sobivanja in sodelovanja. Da ne bo nesporazuma, noben del civilne družbe ni za to posebej zaslužen, ampak lahko to rečemo le za presečno celoto njihovih ločenih in neodvisnih prizadevanj. Danes so v ospredju pozornosti civilne družbe večinoma še vedno vprašanja, ki se tičejo njenega vstopanja v institucije sistema. Če bi hotela delovati res v »svoje dobro«, bi morala civilna družba

okrepiti predvsem od države neodvisno pozicijo. Slovenska ustava pojma »civilna družba« ne omenja, kljub temu pa omogoča, da se državljanom prepusti samoupravno urejanje posameznih zadev iz državne pristojnosti, ki niso njene izvirne, ampak le nanjo prenesene pristojnosti. Torej je anti-sistemska pozicija civilne družbe ustavno utemeljena.

Potemtakem je anti-sistemska funkcija civilne družbe zgolj v njenih rokah in glavah, in od nje je odvisno, ali jo osmisli in uveljavi do mere, da bo lahko rutinsko zaustavila katero koli sistemsko odločitev, ki bi kršila razmejitev med sistemom in anti-sistemom in oteževala avtonomijo ljudi in njihovih skupnosti. Prvi korak bi moral biti, da vsi deli civilne družbe sami sebe opredelijo kot anti-sistemsko kategorijo in to potem uporabljajo kot skupni imenovalac, ki omogoči povezave med njimi. Gre preprosto za to, da civilna družba hoče in zmora samoupravno urejati nekatere svoje stvari. Če se družbeni subjekt A poteguje za svoje interese tako, da se pri tem spopada z družbenim subjektom B, je lahko pri tem uspešen le, če pri tem ne uporablja nasprotnikovih družbenih pojmovanj. Če en subjekt v okviru potegovanja za svoje interese izkorišča šibkost drugega subjekta, se ima ta subjekt v enakostno svobodni družbeni ureditvi pravico zaščititi z osamosvojitvijo – in to osamosvojitve mora začeti najprej v svoji glavi!

Zato je za civilno družbo nujno, da oblikuje lastno, avtonomno osmislitev (prihodnje) družbe, v katero bodo vgrajeni njeni eksistenčni interesi. Anti-sistemska strategija, tj. strategija avtonomne civilne družbe, ni niti revolucionarna, niti ni reformistična, ampak je oboje skupaj in še veliko več: je ustvarjalna pot, strategija doseganja nemogočega, vsaj v očeh vladajočega sistema, najprej s tem, da začne opuščati navezanost nanj. Vir ustvarjalnosti pa je ravno njena anti-sistemska, ustvarjalnost v smislu, da uspe povsod tam, kjer sistemu spodleti zaradi njegove zagledanosti vase.

(* Z dovoljenjem povzeto in prilagojeno iz intervjuja z Jožetom Kosom Grabarjem ml.: »Svoboda družbenih morskih psov je svoboda plenilcev«, objavljeno na azgledi.net, 6. januar 2011)

Tjaka Žužga

foto: osebni arhiv

Pamflet:

IMAM SVOJE MNENJE PA SE Z NJIM NE STRINJAM

SAMA GENOCIDNOST IN BREZDOMSTVO

Ha, tole se pa hudo sliši, smrdi po krvi in vojni. Spominja me na čase slovenske narodno osvobodilne borbe in domobrancev, kako se slovenski narod iztreblja med seboj. Prek mojih dobro obveščenih virov pa so po vojni »čistili« nemško govoreče manjšine, kar se ne sliši prav nič evropsko. In kaj ima s tem zveze brezdomstvo? To, da je danes 15 000 praznih stanovanj, ki bi jih nujno potrebovali uporabniki brezdomskih uslug in duševni bolniki, ki po hospitalizaciji nimajo kam. Potekale so demonstracije antiglobalistov pred UPK Polje, malce tragikomično, toda da ljudje demonstrirajo pred bolnico kaže, da je nekaj narobe. Da koga niso pravilno zdravili ali pa da to sploh ni bolnica. Mogoče na evropskem nivoju. V tolažbo lahko povem, da psihiatrija v Celovcu izgleda kot v srednjem veku. No, tu so še volitve, in mislim, da bo huda borba med Jankovičem, Janšo in Virantom, šlo bo za nianse, šlo bo na tesno. Predvsem pa je tu še problem slabe porabe denarja. Policisti imajo slabe plače, za nevladni sektor in socialne službe pa se včasih ne ve, kam gre denar. Morali bi se bolje prilagoditi Evropi in Evropa bi nas morala bolj nadzirati. Tu so še zakoni, ki jih sprejemajo kot po tekočem traku, ki pa jih nihče ne bere in jih polovica državljanov sploh ne pozna. No ja, želim srečno novo leto vsem, ki jim pravijo kar margina, ki pa niso sami krivi, da so se znašli v primežu neorodečega »turbokapitalizma«. Pojdite volit, to je vaša pravica, če vam ne vzamejo opravilne sposobnosti. Pomislite za božič raje na kaj lepšega ali žalostnega, kot na denar.

Črtomir Clonsky

Severa

Veliki kralj Roman in
Mali majceni kraljčič Žigažaga

KRALJ IN KRALJ

VELIKI KRALJ

PRIŠLA JE JESEN, TOPLIH DNI VEČ NI,
TEBI PA SE ŠE VEDNO SPI.
LE KAJ ZDAJ V TVOJI GLAVI ŠUMI?
MISLIM, DA BOLJ MALO,
KER NOTRI NIČ NI.
SPRAŠUJEM SE, ZAKAJ
TAKO HUDOBEN DO MENE SI TI,
KO PA MOJE SRCE VEDNO ŽARI,
KO TE NI!!!!!!

MALI MAJCENI KRALJČIČ

PRIPRAVLJAM SE NA SPANJE,
KER TO NI JESEN,
TO JE ZIMSKO SRANJE.
TO JE HLAD IN PREZIR,
TO JE STRAST IN NEMIR.
TO JE OBLJUBA, TVOJA POGUBA.
TVOJA PRAZNINA, TVOJA MILINA.

TI NE ŽARIŠ, TI VEDNO BOLJ PO ALKOHOLU SMRDIŠ,
TI VEDNO BOLJ SAM ZASE SE DRŽIŠ,
TI VEDNO BOLJ ZASE ŽIVIŠ,
TI VEDNO BOLJ JAMRAŠ IN ZASE TRPIŠ.

PREDSTAVA DIVA SVETNICA MATI PRASICA

AVTORSKI PROJEKT MARUŠE
GEYMAYER – OBLAK, SLOVENSKO
MLADINSKO GLEDALIŠČE 9.9.2011

Sama predstava je avdicija za novo gledališko predstavo s katero poskuša igralka M, ki jo igra Maruša Geymayer doseči ideal, ki ga pooseblja igralka in vzor, ki mogoče povprečni igralki/cu nikoli ne bo dosegljiv. Pri dosegu te perfekcije ji na pot stopita neigralec On (ki ga igra Mario Sambolec), ki na avdijo pride brez teksta ali kakršnih koli izkušenj v gledališču. Oviro, ki se včasih zdi nepremostljiva predstavlja tudi režiser s svojimi nemogočimi zahtevami, saj ne vidi igralkine želje po ustvarjanju predstave, ki bo požela nekaj minutne ovacije pri gledalcih. Skozi vse težave predvsem z neigralcem, ki deluje kot nekdo, ki ne ve, kam bi se dal, kaj delal in na koncu koncev niti približno ne izpolni sanj o nečem nedoločljivem,

saj kljub naporu igralkine M, ki s sicer nespretnimi romantičnimi vložki in izjemnim glasom skuša dati življenje temu idealu, ki naj bi bila ta predstava. Maruša Geymayer – Oblak nam na pristen in na čase ironično smešen način pokaže ustvarjanje in predvsem težave, ki naj bi jih predstavljale vse tiste malenkosti, ki še tako mirnega človeka spravijo ob živce, do katastrof, ki pripeljejo nekega perfekcionista do vprašanja zakaj se s tem sploh ukvarja in posledično do izgube upanja, saj se tisti ideal zdi nedosegljiv. Na koncu sem sicer pogrešal zaključek, saj mi ni bilo jasno kako se vse skupaj konča. Mogoče je temu krivo moje nepoznavanje resnega gledališča, saj sem doslej spremljal predvsem komedije. Me je pa ta predstava vzpodbudila, da svoje obzorje s pomočjo Slovenskega mladinskega gledališča razširim do točke, da se bom mogoče nekega dne imel za vsaj

foto: Primož Lukežič

amaterskega poznavalca gledališča, kar bo prav prišlo pri mojem udeleževanju v naši gledališki skupini.

Marko Nakrič

ZADNJI PLES NIŽINSKEGA, MONODRAMA, 13.9.2011, SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE

foto: Primož Lukežič

Avtor Norman Allen nam skozi režijo Marka Mlačnika prikaže življenje ruskega baletnika poljskega rodu Vaclava Nižinskega. Vlogo Nižinskega je prevzel Primož Bezjak, ki nam na nekoliko intimen način prikaže življenjsko pot zvezde ruskega baleta, ki svoje življenje konča po dolgotrajni hospitalizaciji v psihiatrični bolnišnici. Ker Nižinski

izhaja iz družine umetnikov, ki od njega pričakujejo nič drugega, kot izjemno baletno kariero, saj njegov brat zaradi poskusa samomora tega ni zmožen storiti. Skozi mnoge ure in dneve, ki jih posveti vajah ob baletnem drogu in kasneje tudi z pomočjo mecenata princa Lvova, ki ga povzdigne v same višave predvsem razkošnega življenja, ki sicer od Vaclava zahteva določene žrtve, saj kljub vsem vajah in naporu ter izjemnemu talentu, se lahko na koncu za svoj uspeh zahvali le svoji izjemni lepoti. Ta omreži prvo ime ruskega baleta, dramatika in režiserja, ki pa ga na koncu zapusti in prepusti londonskim kabarejem. Tam svoj talent deli z bradato žensko in cirkusanti. Ker je vse življenje nekdo skrbel za njega in mu plačeval račune, ga realnost sveta in bolezen na koncu privedeta do žalostnega propada.

Vaclav Nižinski se je rodil leta 1890 in od leta 1919, ko je pristal v psihiatrični bolnišnici, vse do smrti l. 1950 ni več zapustil zidov psihiatričnih ustanov. Vendar je vse do zloma 1919 pisal dnevnik, na katerem temelji ta predstava. Primož Bezjak nam skozi izjemno igro prikaže življenje zvezde, ki pa zaradi bolezni in na koncu koncev tudi razočaranja nad življenjem, ki ga je živel, nikoli ne doseže tistega, kar bi ga zadovoljilo. Navkljub temu se en preda, saj je on vendar izjemni Vaclav Nižinski. Na trenutke mogoče težka predstava na koncu ne razočara, saj pusti izjemen vtis, tako da se že veselim naslednjega izleta v svet gledališča.

Marko Nakrič

PUSTIMO JIM ŽIVETI – DOBRODELNI KONCERT, CANKARJEV DOM

»Če hočeš videti, moraš gledati s srcem«
(Mali princ)

Lep prijeten večer konec oktobra je, ko stopam debelo uro pred pričetkom dobrodelnega koncerta za otroke Pustimo jim živeti v Cankarjevem domu, da bi

dvignil akreditacijo za koncert. Malce čemerne me prijetno presenetijo brezdomci v okolici centra Vincencijeve zveze v podhodu pri parku Zvezda. Po eden ali dva, po različnih vogalih, mi delijo prijazne pozdrave. Večinoma so to tisti, ki bolj poredko zaidejo h Kraljem ulice. Par

kratkih in iskrenih pogovorov me hitro spravi v boljšo voljo. Vedno so dostopni za lepo in iskreno besedo in znajo jo tudi vrniti. Po drobižu me ne sprašujejo, ker vedo, da sem njihov. Za razliko od večine »običajnih« ljudi ti, moji ljudje, drugim ne zavidajo uspehov, ampak jim jih privoščijo.

Cankarjev dom je še vedno prazen, kot nekakšna hiša duhov, a že bleščeče razsvetljen. Nekako sterilen je videti. Čisti drugačen od odrov na Metelkovi in Rogu, kjer ima malce neobičajna, a lepa kultura še prav poseben čar. Tudi tam sem že prisostvoval nekaj koncertom in predstavam, zato vem!

Počasi v preddverje Cankarjevega doma začnejo prihajati prvi novinarji s svojo opremo in osebje. Sedim tam, nič hudega sluteč, ko se nenadoma pred mano pojavijo neki ljudje. Pogledam malo boljše in, glej, vidim gospoda Türka in njegove spremljevalce. Gospod Türk je živahno pokazal zanimanje za Kralje ulice, postavil nekaj vprašanj v stilu kako nam gre in se seveda pohvalil, da nas je že obiskal. Kako dostopen in »navaden« je bil tiste trenutke z mano. Preprost, priljuden in znal je prisluhniti. Ni mi bilo jasno, kaj ga je tako pritegnilo, da sem bil zanj edini novinar, h kateremu je bilo vredno stopiti, medtem ko so morali vsi ostali (ni jih bilo malo) pridno skakljati za njim.

Strinjal sem se, da se dogovoriva za intervju, čeprav sem malo dvomil, ali je obljuba realna. Politiki in ostali mogočniki mi niso kaj posebno pri srcu. Pravzaprav jih (skoraj) ne maram. Zato me tudi zanima kot človek in ali je v njem res kaj tistega, kar mi je pokazal. Tale pogovorček

me sploh ni preveč dvignil od tal, saj raje stojim trdno na njih. Bomo videli, če bo beseda meso postala in bomo lahko v januarski številki brali kaj drugega kot o neizpolnjeni obljubi nekega politika.

Sam koncert se je res pričel z vsem možnim medijskim pompom in rompom. Jan Plestenjak je s svojimi (mnogimi) gosti preprosto blestel, koncert so vodili TV voditelji in bilo je kaj videti. Fotografirati iz odlične pozicije iz prvega sedeža v prvi vrsti pa je bil tudi edinstven užitek. Pravi spektakel, ki ga je bilo vredno videti, je dvignil obiskovalce v nabiti polni veliki dvorani na noge. Upam, da bodo sredstva, zbrana na tem koncertu, tudi zares prišla v prave roke in namene.

Po koncertu je bilo dosti časa za druženje z nastopajočimi in g. Türkem ter njegovo ženo v zgornjih prostorih Cankarjevega doma. Kar nekakšen mali banket. Škljocanje fotoaparatorov in snemanje kamer brez prestanka. Celotni moj skromni fotoaparat, čeprav je pravi palček med gromozanskimi aparati ostalih novinarjev, ni dobil kompleksa manjvrednosti. Pa saj ni prvič med njimi. Njegova pobožna želja je, da jih bo mogoče pa enkrat, nekoč, le dorašiti. Glavno je, da služi svojemu namenu, čeprav se mora malo bolj potruditi.

Vtisi iz tega koncerta so zares lepi in bi jih

foto: Lojze Smole

bilo škoda zamuditi. In, čeprav sem bil tam zgolj samo zaradi koncerta samega, mi je tale šopek nenavadnih okoliščin prinesel nekaj zanimivosti, ki mi jih je vredno omeniti.

Ko sem odhajal in razmišljal o srečanjih z brezdomci pred koncertom in srečanju z g. Türkem sem dal na tehtnico: Kdo mi je bil bolj všečen in, recimo, pomembnejši? On ali oni? Po skrbnem tehtanju so dobili večino glasov ONI! Nič hudega, če imajo kako litrico vina poleg sebe. V veliki večini so to kar spodobni ljudje, ki jih je življenje zaznamovalo in prikovalo na dno. Vsak ima svojo zgodbo. Mogoče je res, da jih lahko razume samo nekdo, ki je dno doživel. Ali pa tudi ne. Malo je takih, ki bi se jih (morda) morali sramovati. A tudi ti zaslužijo razumevanje. Nikoli ne veš ne kam, ne kod te bo življenje pripeljalo. Morda v lepši jutri?

Lojze Smole

023
KRALJE
ULICE

MILENA MIKLAVČIČ: ŽENSKÉ

Knjiga o svetu žensk, o svetu doživljanja ženske seksualnosti, pa moške seksualnosti z očmi in kožo žensk. Kaj ženske bi in kaj ne-bi?! Kaj strastno želijo in ljubijo?? Kaj zahrbtno sovražijo, medtem ko postrežejo z najlepšimi nasmehi in najprijetnejšim oralcem?? Kaj je s Petrom?? In kaj ni?? Kaj stori ženska, ko življenjsko zori, pa jo moški ne dohaja?? Kako rabiti moške in braniti ženskost, tudi pred ženskami??

Odgovori in ostale opolzkosti z razumom romantike so v pričujoči knjigi, ki je izšla pri izjemno inovativni založbi Ekslibris, na vpogled ljudem, ki jih življenje očara tudi v neprijaznih dogajanjih in jim dodatno začini kričečo bolečino izgubljene lepote.

Peter Pitambar Pangerc

foto: Peter Pitambar Pangerc

29. GRAFIČNI BIENALE (MODERNA GALERIJA)

foto: Peter Pitambar Pangerc

Umetnosti je dokončno odpelo. Nikakor pa ne odklenkalo. Podira še poslednje ločnice in postaja feministka, kjer – na žalost žensk in dolgočasje moških – podaljšuje vlogo žrtve (Regina Jose Galindo: Confesion, Caparazon in Movil) in se zraven prostituira in spogleduje s sadizmom (Anna Witt: Push). Seveda mora objeti in poudariti delavce (Serkan Ozkaya: Proletarier aller lander), vendar naj na koncu – pa tudi že kar vmes – vse

zgori v očiščujočem ognju (Alfredo Jaar: Skoghall konsthall). Večja kot je pestrost, lepša je harmonija; če le ni samo kaos.

Peter Pitambar Pangerc

Izza rešetak:

DROGE IN PRAŽN(J)I PROGRAMI (ZA ŽENSKE)

foto: osebni arhiv

024
KRALJI
ULICE

V slovenski kazenski zakonodaji sta opredeljeni dve kaznivi dejanji v povezavi z drogo, ki je zelo kompleksen družbeni problem, in sicer Kazenski zakonik R. Slovenije v 196. členu navaja kaznivo dejanje »Neupravičena proizvodnja in promet z mamili« in v 197. členu kaznivo dejanje »Omogočanje uživanja mamil«. Samó uživanje drog v Sloveniji ni ovrednoteno kot kaznivo dejanje, ampak kot prekršek, ki je del kazenskega prava, je pa bolj blago naravnan in manj stigmatizirajoč. Vsekakor pa je zdaleč zmotno vsesplošno mnenje, da droge vodijo za stene zaporov, so le eden dodatnih dejavnikov tveganja oz. kriminalitete. Človek skozi življenje nastopa v različnih vlogah, ki mu jih narekujejo družbeni kodeksi, to pa je za vse nas pogosto zelo naporno, saj je družbeno okolje vedno bolj zahtevno, od človeka pa terja veliko fizične in psihične energije, napor, ki neštetokrat sploh ne obrodi sadov – glede na pričakovanja samega posameznika na eni strani in zadovoljitev pričakovanj družbe na drugi. V zavodih za prestopanje kazni zaporov (ZPKZ) je vedno več žensk, ki prestajajo kazen zaradi kriminalitete, povezane s psihotropnimi snovmi. Tukaj pa se lahko zastavi vprašanje: ali je uživanje drog vzrok za kriminaliteto ali je zasvojenost posledica kriminalnega dejanja? Toda tako kot povsod po svetu tudi pri nas to vprašanje je in bo vedno močno stigmatizirano, saj gre za nedovoljeno dejavnost in posledično odvisnost, ki se jo skuša prikriti. Znani so le statistični podatki, da je odstotek zasvojenosti večji v ženskih ZPKZ kot v zaporih za moške. Biti ženska odvisnica in hkrati še pristati za rešetakami, predstavlja dvojno stigmo, v najslabšem primeru pomeni izčrpati vse možnosti za poskuse upirati se ekstremno negativnim moralnim etiketam. Torej, zelo verjetna razlaga za nadaljevanje (ali začetek) odvisnosti v ZPKZ je tradicionalna vloga ženske, ki jo ta ima v družini (obsojenka mora neredko na milost ali nemilost prepustiti

otroke družbi oz. socialnim ustanovam, ki jim že zaradi lastnih izkušenj ne zaupa), možen vzrok za nadaljevanje jemanja drog je tudi drugačno doživetje zaporov žensk kot moških, zelo pogost razlog, da ženske pristanejo v zaporu, pa je tudi dejstvo, da so bile žrtve zlorab v otroštvu ali v mladosti in je poseg po drogi avtodestruktiven. Zgoraj naštetih dejavnikov torej kar silijo v vprašanje, ali lahko potemtakem na zapor gledamo kot na okolje, ki deluje kot spodbujevalec za nadaljevanje odvisnosti ali kot spodbujevalec za začetek jemanja prepovedanih substanc. V zaporu na Igu, edinem pravem ZPKZ za ženske, imajo glede obravnavanja odvisnosti tri vrste programov: nizkopražni program, ki ga izvaja zdravstvena služba v obliki substitucijske (metadonske) terapije, višjepražni, ki je v domeni medicinske službe in temelji na izobraževanju in motivaciji ter visokopražni program, ki je namenjen vsem tistim obsojenkam, ki so napredovale do te mere, da so vključene v bolj odprt režim (kar natančno pomeni: koristijo proste izhode, aktivno preživljajo prosti čas, se izobražujejo, obnavljajo stike s svojci itn.). Vendar je potrebno opozoriti na določeno strukturno slabost zavoda, na »shizofreno pozicijo« nekaterih delavcev zavoda, stvar pa je sledeča: v tem položaju se znajde terapevt, ki je hkrati tudi mentor (tisti, ki podeljuje oz. odvzema ugodnosti). Združitev terapevta in mentorja v isti osebi je nedvomen in poglobljen razlog za obsojenkino nezaupanje v tega človeka, saj mu ne more zaupati najbolj boleče stiske, denimo zlasti hrepenenja po drogi. Ni potrebno poudariti, da ta kompozicija ne bo pripeljala nikamor. Čeprav bi kdo od zaposlenih utegnil začudeno vprašati:

»A je kaj narobe?«

Mi pa bi v filozofskem smislu odgovorili: »Ja, prav nič.«

Gostujoča kolumnistka Zuzanna G. Kraskova

foto: Žigazaga

foto: Tomislav Gruden - GTS

Gogijeva kolumna:

ČLOVEŠKA POŽREŠNOST

Najprej mi bodite, kot vedno, prav iz srca pozdravljeni. Upam, da ste dobro in tako tudi mislite ostati. Sam se počutim tako-tako, recimo *fifty-fifty*. Za zdržat sicer bo, ni pa preveč rožnato. Veste, dragi moji bralci, da se zadnje čase sprašujem, kako živite in ali ste z življenjem popolnoma zadovoljni. Sam namreč sem. Uživam vsak dih posebej in se ne sekiram po nepotrebnem. To nima nobenega smisla, vsaj pozitivnega ne. Seveda mi pa ni vseeno, ko vidim, kam drvi svet. Veste, da požrešnost škodi tako zdravju kot lepoti. V tej ne vidim nič pozitivnega, pa tudi ne razumem, kaj vidijo požrešneži? Če vi zastopite, jaz enostavno ne. Čisto mogoče je, da ne vidim nobenega zadovoljstva v tej smeri in ga tudi v bodoče ne bom. Enostavno ne vem, kako lahko že ob prvi jutranji kavici debatirate o zaslužnem ali pa o nezaslužnem denarju. Sam o tem ne razmišljam, saj me na tešče to nikakor ne zanima. Da pa ne bi prišlo do nepotrebne pomote, denar je potreben. Ni pa moj gospodar! Nikoli ni bil in nikoli ne bo. Zato tudi nimam nič vrednega in se mi ni treba bati lopovov. Ti mi enostavno nimajo kaj ukrasti. Ljudi ne ocenjujem po materialnih vrednotah in preziram vse tiste, ki po njih ocenjujejo svoje prijatelje, ne pa po moralnih. Tako pač razmišljam in tega mi ne more nihče odvzet. Osebo se tudi zgražam nad postavljanjem družbenih lestvic, saj se te kažejo samo skozi bogastvo. Po moje je to ena največjih bedarij, ki si jih je domislil človek. Več imaš, več veljaš. Eh, pa ja! Več imaš in še več bi rad imel. Bolj si požrešen, bolj si osovraženo cenjen. Tudi v mojih, klošarskih krogih je tako, vendar na malce drugačen način. Veliko mojih sotrpinov je polnih zavisti, ker jaz pač obvladam, oni pa ne. To je živa resnica, vendar se nihče ne vpraša, koliko dela in truda je bilo vložnega v to. Da o čustvenem trpljenju niti ne govorim. Redko kateri to popolnoma razume, so pa tudi izjeme, ki vedo, da sem v to res vložil ogromno dela. Veste, težko je ceniti klošarja po delovnih zaslugah, saj mi bojda ne delamo! No, tisti, ki tako razmišlja, naj tudi naprej, in naj ostane srečen, da ni pristal v naših krogih. Naj moli Boga, da tudi nikoli ne bo. Da pa ne bode pomote, ne strašim, temveč le lepo povem, da je naše jebeno življenje vse prej kot šala. Za sabo imam zelo dolgo delovno dobo imenovano Ulica, zato mi verjemite, da prekleto dobro vem, o čem pišem. Recimo, da vas svarim pred

našimi usodami, ki so vse prej kot obsijane z zlatimi sončnimi žarki. Življenje v naših krogih je ena sama bedarija, začinjena z veliko merico hudobije oziroma zahrbtnosti in če nisi čisto vsak trenutek posebej previden, si pošteno nasrkal. Sam sem že precej hin, tako zdravstveno kot psihično. Vendar ni to zame nič posebno novega. Prej bi rekel, da je že zelo staro, ampak tako pač je in tako je moralo biti. Življenje znam sprejemati, kot se mi ponuja, živim ga po svojih zmožnostih in tako ga nameravam živeti tudi v prihodnje. Očitno bom ostal srečen samec, čeprav sem, roko na srce, včasih prav žalosten, ko vidim srečne pare z otroki. Pa ne zaradi njih, zaradi sebe. Niti predstavljati si ne znam takega življenja, kaj šele živeti ga. Svoj karakter zelo dobro poznam in včasih še sam sebe komajda prenašam. Veste, zadnjič sem pri prodaji našega časopisa naletel na zelo prijazno gesto enega izmed rednih kupcev, in to, da ne bo pomote, že drugič. Nakupil mi je hrane in seveda tudi cigaret in pijače za pol meseca. Srečen on, srečen jaz. Še obstajajo dobri ljudje na tem planetu, ki se nas ne sramujejo oziroma ne delajo razlike med nami in vami. Redki so in vesel sem, da jih kar nekaj osebo poznam. Mogoče je to le beseda z moje strani, mišljena pa je iz srca. Taki ljudje s svojimi gestami dokazujete, da ste polni sočutja do nas, ki nam je v življenju zaškrpalo. Vse najboljše vsem takim, v želji, da bi jih bilo še več. Mislim seveda na tiste, ki nas vsaj delno razumejo. V celoti nas ne bodo/boste nikoli, saj je to možno edinole, če tako življenje tudi sami živite. Hvala, da ste pretrpeli še eno moje pisanje in upam, da ni nič bolelo, sicer bom jokal na kubik.

Vedno vaš Gogi

ŽIVLJENJE V NAŠIH KROGIH JE ENA SAMA BEDARIJA, ZAČINJENA Z VELIKO MERICO HUDOBIJE OZIROMA ZAHRTNOSTI IN ČE NISI ČISTO VSAK TRENUTEK POSEBEJ PREVIDEN, SI POŠTENO NASRKAL.

LJUDSKA KUHA - KRALJEVSKE PAPRIKE

Potrebujemo: nekaj svežih paprik, krompir, čebulo, jajce, česen, poper, vegeto, sol in mleto papriko ter olje.

Priprava: Naribate krompir in ga posolite, dodate vegeto in vse omenjene sestavine ter začimbe. Paprike napolnite z zmesjo, ki nastane. Spečete jih na 200 stopinjah Celzija (po potrebi lahko kasneje toploto nekoliko zmanjšate). Ko so pečene, jih položite na krožnik, zraven česar se prileže sveža kislá smetana. Če je ni, pa je dobro tudi brez. Dober tek vam želi,

vaša Smiljana

foto: Nona

PODPIRAM!

Prodajalec GORAN ŠROK - GOGI je o sebi povedal:

Sem več kot poznana mariborska »maskota«, o sebi pa sem več ali manj povedal že vse v svoji kolumni. Rad se pogovarjam in navezujem stike z ljudmi, kar mi pri prodaji še posebno prav pride. Ravno s prodajo vzdržujem svojo malenkost in svojo hibo, kot bi ji kdo rekel. Seveda ne jaz.

Kupec MIHA je o Goranu Šroku - Gogiju povedal:

V bistvu nisem naključni obiskovalec in še manj naključni kupec, saj Gogija na njegovem mestu obiščem večkrat in včasih tudi dvakrat kupim isto številko, če časopis slučajno založim, še preden preberem celega. Z Gogijem je prav prijetno pokramljati in zato bom še naprej redno kupoval Kralje ekskluzivno in samo pri njem.

Prodajalka ANA B. je o sebi povedala:

Ni vedno lahko prodajati časopisov, sploh če vreme ne služi. Vendar pa se vedno najdejo tudi taki ljudje (kupci časopisa Kralji ulice), ki ti z malenkostmi polepšajo dan. Včasih je to pogovor, včasih kavica, nasmeh. V teh dveh letih, odkar prodajam Kralje, sem spoznala veliko dobrih ljudi in gospa Marija je zagotovo ena izmed njih.

Kupka MARIJA iz Kosez je o Ani B. povedala:

Pozdravljam to vašo humanitarno dejavnost, ki na visoko kulturni način s izdajanjem časopisa omogoča zlasti mladim ljudem, ki nimajo zaposlitve, a si te srčno želijo, živeti človeka dostojno življenje. Želim, da najdete več podpornikov, ki bodo finančno prispevali, da bo vaš časopis lahko izhajal v večji nakladi in mogoče tudi s povišanjem cene na izvod. Pri Petru in Ani redno kupujem časopis. Sta izredno prijazna in pristrčna sogovornika. Z veseljem pričakujem novo številko Kralji ulice.

Pripravila Klavdija Krapež

PISMA BRALCEV

7 RAZLOGOV, ZAKAJ PODPIRAM KRALJE ULICE

Ker delajo. Ta argument je namenjen vsem, ki so prepričani, da klošarji nočejo delati. Kralji ne samo, da delajo, ustvarjajo celo presežke. Mednje zagotovo sodijo aforizmi Gregorja B. Hanna in pa stripi Nika Kneza, ki se bodo zagotovo vpisali ob bok Garfieldu ... pa še kaj bi se našlo.

Ker so profesionalni. Po mojih izkušnjah prodajalci kraljevskega časopisa premorejo trikrat več prijaznosti pa tudi komercialnih spretnosti od povprečne prodajalke v Maksiju.

Ker ne lažejo. Srečala sem gospo, ki je v solzah zbiral denar za operacijo ledvice njenega otroka. V rokah je držala fotografijo. Dala sem ji 10 evrov. Vse lepo in prav, če me ne bi taista gospa čez tri mesece spet ustavila. Tokrat je zbiral denar za zdravljenje proti pljučnemu raku. S sliko istega otroka! Na moje vprašanje, kako je bilo s tisto ledvico, me je skušala prepričati, da to ni bila ona. Žal imam dober spomin za obraze ... Žalostno, da se tak način fehtanja obrestuje. Zaradi lažnivcev ljudje potem ne pomagajo/mo tistim, ki so res v stiski in si to zaslužijo! Kralji so pošteni in od zdaj naprej gre moj denar samo še njim!

Ker me spoštujejo. Zadnjič se mi je Kralj prav prijazno zahvalil za skromnih 20 centov napitnine, ki sem jo dodala ceni

časopisa (pač trenutni drobiž v denarnici). Ne da bi škilil v mojo denarnico, če imam slučajno kaj več, kot sem velikokrat doživela od žicarjev in prodajalcev na štantih. Hvala za zaupanje!

Ker so optimistični. Prodajalci Kraljev ulice mi zaželiyo lep dan, tudi kadar pri njih ničesar ne kupim. Slišala sem že mnenja, da je časopis »temačen« in bralca užalosti. Zgodbe so včasih res žalostne, a prispevki, ki so jih napisali Kralji, prikazujejo probleme na humoren in nezatežen način. Mislim, da bi moralo dati uredništvo (še) več prostora pozitivnemu odnosu do življenja in sporočilu, da se ne sme obupati.

Ker so neodvisni. Kralji ulice bralcem ne poskušajo oprati možganov v nobeno politično opcijo. Upam, da bo tako tudi ostalo!

Ker vem, da gre moj denar v dobre roke. Morda bo tole zvenelo kruto, toda pri džankijih in alkoholikih nikoli ne veš, ali si jih rešil smrti od abstinenčnega šoka ali pa bodo ravno s tvojim denarjem kupili usodno preveliko dozo ... Kralji s svojimi dejavnostmi dokazujejo, da znajo smotrno uporabiti zasluženi denar. Ko na spletni strani in v javnih občilih spremljam aktivnosti društva, sem ponosna, da kupujem njihov časopis!

Bralka iz Ljubljane

KAKO POVEČATI BREZDOMSTVO?, 12. DEL

»Neumno vprašanje,« boste morda bralci rekli, »le koga naj bi zanimalo, kako povečati obseg brezdomstva?« Mogoče pa to vprašanje ni tako neumno, ker če bomo vedeli, kako lahko povečamo število brezdomcev, bomo lahko tudi odgovorili na vprašanje, kako obseg brezdomstva zmanjšati, če bo kdo tako vprašanje želel postaviti. Morali bomo le delati obratno od tega, kar bi morali delati, da bi brezdomstvo povečali. V prejšnjih 11-ih številkah Kraljev ulice leta 2011 smo na vprašanje iz naslova ponudili naslednjih 11 odgovorov. Če želimo brezdomstvo uspešno povečati, potem moramo samo:

- odpreti čim več zasilnih, nočnih ali celodnevni zavetišča za brezdomce, ne da bi zraven razvili še druge možnosti in programe, ki bi omogočili, da brezdomci iz zavetišč nato tudi odidejo in se premaknejo naprej v smeri samostojnega bivanja;
- zmanjšati višino denarnih socialnih pomoči, otežiti dostop do njih oz. zaostri kriterije, ki jih mora posameznik izpolnjevati, da postane upravičen do podpore, in/ali spremeniti denarne socialne pomoči v medgeneracijska posojila;
- poskrbeti, da bodo občine, država in javni stanovanjski skladi imeli na voljo čim manj tako imenovanih nujnih bivalnih enot in čim manj neprofitnih stanovanj, nadalje, da bo za brezdomce dostop do teh vrst namestitve čim težji in da bo čim enostavneje možno tako namestitev prekiniti oz. brezdomca spet izseliti;
- poskrbeti, da bomo brezdomce razvrščali v različne podskupine in nato za vsako podskupino posebej razmišljali, do kakšne podpore naj bodo kateri upravičeni in kateri ne;
- poskrbeti, da si bodo brezdomci tam, kjer

zares živijo, čim težje preskrbeli naslov stalnega prebivališča;

- poskrbeti, da bo brezposelnost čim večja;
- poskrbeti, da bodo brezdomci zaradi svojega načina življenja čim večkrat kaznovani, denarno ali pa z odvzemom prostosti;
- poskrbeti, da bo prijavljanje stanja brezdomstva državi in uveljavljanje pravic čim bolj zapleteno in razdeljeno na čim več različnih ustanov in državnih sektorjev;
- poskrbeti, da bo bodo brezdomni ljudje čim težje dostopali do storitev zdravstvene oskrbe;
- čim bolj spodbujati in gojiti različne oblike dobrodelne in človekoljubne pomoči brezdomnim. Še najbolj pa bo ta pristop uspešen, če bomo uveljavili idejo, da zaradi dobrodelnih programov in dejavnosti ni potrebno razvijati drugačnih programov, ter
- zagotoviti, da se bodo delavci v različnih ustanovah, kjer ljudje začasno bivajo, obnašali, kot da ni njihov problem, kje bodo ljudje, ki iz teh ustanov odhajajo, potem spali oz. prebivali.

Teh enajst odgovorov kaže, da na brezdomstvo vplivajo različna in mnoga področja oziroma okrepi različnih državnih sektorjev. Velikokrat se zgodi, da en sektor (ministrstvo ali ustanova) dela nekaj pozitivnega, pa to pozitivno ovira ali onemogoča nekaj drugega, kar dela drugo ministrstvo ali ustanova. Izkušnje evropskih držav kažejo, da je probleme brezdomstva mogoče uspešno reševati ali zmanjševati le, če v državi obstaja nacionalna strategija ali politika za področje brezdomstva. Politika pomeni, da so se v državi vsi za brezdomstvo pomembni sektorji (oz. ministrstva) usedli skupaj in se dogovorili za skupne usklajene dejavnosti. Oblikovana

politika tudi pomeni, da ima država problem brezdomstva za dosti pomemben, da se ji zdi vredno za to področje razviti in sprejeti poseben načrt dejavnosti. Politika za področje brezdomstva torej pomeni, da se problem brezdomstva pripozna kot prioritarna tema, za katero se spleča razvijati posebna načela, doktrine, načine dela, mehanizme sodelovanja. Politika ne na koncu praviloma pomeni tudi to, da si država zada določene cilje, ki naj bi bili merljivi, in da za njihovo doseganje vnaprej predvidi potrebna sredstva in nosilce dejavnosti. K oblikovanju takih politik med drugim poziva tudi resolucija Evropskega parlamenta, ki smo jo v skrajšani obliki objavili v prejšnji številki Kraljev ulice (november 2011).

Iz zgoraj povedanega je razviden odgovor tokratnega, zadnjega nadaljevanja letoletne rubrike: Če želimo brezdomstvo uspešno povečati, **potem moramo samo poskrbeti, da se v državi ne bo razvila posebna politika na področju brezdomstva**, da bo medsektorskega sodelovanja, usklajevanja in načrtovanja čim manj, da si ne bomo zastavili jasnih in merljivih ciljev ter za njihovo uresničevanje ne bomo opredelili sredstev in nosilcev. Taka situacija bo uspešno preprečila, da bi morebitni posamični pozitivni ukrepi na zgoraj naštetih 11-ih področjih dosegli največje učinke.

Bojan Dekleva

SMS-KOMENTARNICA: 030 323 300

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 030 323 300. VABLJENI K SODELOVANJU!

7. 10. >> Zaradi KU in prodajalca Sejfa sem spremenila mnenje in odnos do vseh brezdomcev in prodajalcev. Hvala! Lp, Vlatka

19. 10. >> Bil je lep sončen oktobrski dan, z nasmehom in prijaznostjo mi ga je polepšal prodajalec KU št. 15 ... Hvala! Kar tako naprej! LP Špela

4. 11. >> Zadnji izvod je super. Vsaka čast ustvarjalcem in prodajalcem. En velik bravo za veganski članek. *Be veg, go green 2 save the planet!* Lp, Sandi

14. 11. >> Ojla, vesela sem da Kralje ulice že nekaj časa prodaja v Kranju zelo prijazen in nevsiljiv mladenič. Časopis mi je zelo všeč

in rada ga prebiram. Prijazni prodajalec iz Kranja s srmežljivim nasmehom, hvala za časopis in nasmeh. LP Zora

BREZPLAČNE PRIREDITVE

Razstave

KAJ: Dušan Pirjevec
KJE: NUK, Razstavna dvorana,
Turjaška 2, Ljubljana
KDAJ: 28. 11. 2011 - 7. 1. 2012
(vsak dan razen nedelje od 9h do 20h,
v soboto od 9h do 14h.)

KAJ: Onkraj resnice
KJE: Mestna galerija,
Mestni trg 5, Ljubljana
KDAJ: 10. 11. 2011 - 5. 1. 2012
Odprto: od 11h do 19h,
nedelje od 11h do 15h, ponedeljek zaprto

KAJ: Matej Stupica - ilustracije Starec in morje
KJE: Mestna hiša, Mestni trg 1, Ljubljana
KDAJ: 11. 11. - 31. 12.,
vsak dan od 9h do 19h

KAJ: David Krašovec: Prizori iz Rusije
(fotografska razstava)
KJE: Knjižnica Poljane,
Zarnikova ulica 3, Ljubljana
KDAJ: 17. 10. 2011 - 20. 12. 2011

Litararni večeri

KAJ: Literarni večer z Alenko Rebula
KJE: Knjižnica Šiška,
Trg komandanta Staneta 8, Ljubljana
KDAJ: 7. 12. ob 19.30

Predavanja in delavnice

KAJ: Strokovno predavanje
Miniatura knjiga skozi stoletja
KJE: Slovanska knjižnica, dvorana,
Einspielerjeva 1, Ljubljana
KDAJ: 13. 12. ob 17h

KAJ: Predavanje Sreča se zgodi, ko živiš to,
kar si - Fani Križaj
KJE: Knjižnica Otona Župančiča,
Kersnikova ulica 2, 3. nad., Ljubljana
KDAJ: 20. 12. ob 18h

Razno

KAJ: Baltaragisov mlin - Kazys Boruta in
prikaz filma Hudičeva nevesta
KJE: Knjižnica Otona Župančiča,
Kersnikova ulica 2, pritličje, Ljubljana
KDAJ: 1. 12. ob 18h

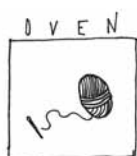
KAJ: Koncert v sklopu Tedna grške kulture
- Vagantes & Zinovia-Maria Zafeiriadou
KJE: Knjižnica Prežihov Voranc,
Tržaška 47a, Ljubljana
KDAJ: 5. 12. ob 19h

KAJ: Filmska projekcija Moški v moji glavi
(2009) - Aleksej Pirmanov
KJE: Slovanska knjižnica, dvorana,
Einspielerjeva 1, Ljubljana
KDAJ: 15. 12. ob 19h

Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditev!
Pišite nam na e-naslov: urednistvo@kraljiulice.org.

ULIČNI HOROSKOP

Gregor B. Hann,
ilustracije Damjan Majkić

Nabralo se je kar nekaj stvari, ki jih morate postoriti. Pred vami so izzivi, ki so življenjskega pomena, zato le hitro zavijajte rokave, saj je samo od vas odvisno, kakšne uspehe boste poželi. Poznalo se bo tudi na finančnem področju, vendar pa pazite na svoje zdravje in glejte tudi na sebe ter partnerja. Dobili boste povabilo na silvestrovanje!

Pripravite se za dogodek, ki bo korenito spremenil vaše življenje. Nič več ne bo tako, kot je bilo, zato ne odlašajte z nujnimi opravki. Partnerja opozorite na bolj spoštljiv odnos do vas, sicer se utegne zgoditi, da pride do razdora ali vsaj do ohladitve odnosov. Za vsak slučaj pa se dobro pripravite na obnovitev poznanstva z neko osebo, ki je že dolgo časa niste videli!

Tokrat se bo za spremembo zgodilo nekaj pozitivnega za vas, saj boste dosegli tisto, kar si že nekaj časa prizadevate. Zato boste lahko z vašim partnerjem nazdravili podvigu in seveda tudi novemu letu, ki bo za vas dokaj uspešno. Še tako naprej in uspehi se bodo vrstili en za drugim. Zaščitite se pred gripo!

Zelo boste veseli nekega obiska, ki bo prinesel tudi precej olajšanja v vašo denarnico. Ta obisk bo za vašo prihodnost nasploh zelo pomemben, kajti obeta se vam napredek in to na vseh ravneh vašega življenja. Silvestrovanje, ki je pred vrati, vam bo prineslo presenečenje, saj kaj takega niste pričakovali. Mar veste, kaj bi to lahko bilo?

Z obema rokama ste se zagnali v neko delo, ki je za vas zelo pomembno, zato lahko pričakujete uspeh. Poleg tega pa se morate zahvaliti tudi vaši boljši polovici, ki vas kar naprej vzpodbuja. Pripravite se za nakup in obdarovanje, saj bo vaša denarnica kar polna. Obeta se pošta, in sicer bo v njej zanimiva ponudba!

Prišel je čas, da naredite bilanco minulega dela ter načrte za prihodnost. Ker je ta nekoliko zamegljena, ste upravičeno v skrbeh, kakšna bo situacija pri vas in seveda v družini. Na začetku novega leta se pripravite na spremembo, ki je pravzaprav pogoj za vaše uspehe doma in v službi! Vzemite si čas za sebe in najdražje!

OGLASNA DESKA

Iščem službo, pripravljena pa sem delati kot hostesa, veseli me tudi varstvo otrok, pomoč v gospodinjstvu in v kuhinji. Lahko me pokličete na 051 899 776.

Šofer B kategorije išče delo. Zanesljiv, poznam Ljubljano. Delo naj bo honorarno. Imam veliko izkušenj ter poznam teren. Hvala. Tel.: 070 626 701.

Prosil bi lastnika (delujočega) prenosnika, če ga več ne potrebuje in bi mi ga morda lahko odstopil, da me pokliče. Že vnaprej hvala, Robert. Tel.: 030 685 561.

Če ima kdo odveč računalnik, naj mi ga prosim podari. Tel.: 070 626 701. Hvala.

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

Naprošamo posameznike, če bi nam lahko donirali spodnje perilo, nogavice in (sezonsko) obutev, s čimer bi lahko opremili brezdomce za prihajajočo zimo. Omenjene artikule sprejemamo v dnevnem centru na Pražakovi 6, s tem v zvezi pa nas lahko kontaktirate tudi na št. 059 022 503.

V enem izmed stanovanj programa nastanitvene podpore, ki deluje v okviru društva Kralji ulice, bi nujno potrebovali delujoč pralni stroj. Lahko nas pokličete na tel.: 030 323 304, Maja.

Tudi pri nas v Posredovalnici rabljenih predmetov dobite, ampak samo v decembru!! Lučke, jelke, jaslice in okraske. Nekatere bomo tudi lično zavili za darilca, ponudimo vam tudi vrečke iz recikliranega papirja, ki so prav tako primerne za obdarovanje ali zgolj za shranjevanje.

Športna sekcija Kralji ulice vas vabi vsako sredo od 15h – 17h v Športni center Bežigrad (balon) na nogometno urico. Vsi dobrodošli!

Izdali smo publikacijo *Delo na robu: Izkušnje pri razvoju posredovalnice rabljenih predmetov*, kjer si lahko preberete kako se je razvijal projekt, kaj smo spoznavali na poti ter na kakšen način se posredovalnica umešča v polje socialne ekonomije v Sloveniji. Publikacija je na voljo v posredovalnici na Poljanski 14.

029
KRALJI
ULICE

DRAGE BRALKE IN BRALCI,

Društvo Kralji ulice na pobudo sosedov, Kompassa MTS, lepo prosi vse obiskovalce dnevnega centra, da se v okolici dnevnega centra ne vedejo »moteče, škodljivo in nezakonito«. Vabimo tudi na odprti pogovor med predstavniki dnevnega centra, predstavniki Kompassa in predstavniki oblasti, ki ga bomo pripravili v decembru. (Točen datum bomo še sporočili.) Pogovarjali se bomo o idejah in predlogih za višjo kvaliteto sobivanja v istem urbanem in socialnem okolju ter o izboljšanju medsebojnih odnosov.

TEHTNICA

Leto, ki se počasi in vztrajno izteka, je bilo za vas zelo naporno in dokaj boleče, saj ste bolehal. Nikakor ni bilo ne konca ne kraja z boleznijo, vendar bo v letu, ki prihaja, vaše zdravje precej boljše. Ne smete pa se preveč žrtvovati za druge, ampak raje mislite na sebe. Na ljubezenskem področju se pripravljajo spremembe na bolje!

ŠKORPIJON

Z delom, ki ga opravljate zelo vestno, včasih sami niste najbolj zadovoljni, pa tudi ni dobro, da se preveč naprezate za druge. Mislite na sebe, sicer bo partner postal zelo nezadovoljen. Pripravite se tudi na obisk neke sorodnice, ki vam bo imela marsikaj za povedati! Ali morda veste, kdo bi to lahko bil? Pomislite.

STRELEC

V glavi imate mnogo načrtov, vendar se na žalost ne bodo vsi uresničili. Na tej poti bo ogromno težav ter ovir. Iz svoje kože pač ne morete skočiti, zato preudarno delajte naprej in ni več daleč dan, ko se bo finančno stanje v družini popravilo. Še naprej uporabljajte svoje talente in znanje, ki ga imate, v tem je uspeh vašega življenja!

KOZOROG

Čas hitro teče in nič ne reče, zato vam predlagam, da se hitro lotite in uredite vse, kar je potrebno za vas in vašo prihodnost. Letos ste dosegli velik uspeh, in bodite z njim zadovoljni, kajti bolje je vrabec v roki kot golob na strehi! Pazite tudi na zdravje, saj ga niste zadeli na loteriji. Spoznali boste neko osebo, ki vam bo zmešala pamet!

VODNAR

Tudi za vas to leto ni bilo ravno lahkotno, kar pa ne pomeni, da tudi v prihodnje ne bo. Vsekakor se bo tudi vam nasmehnila sreča in to predvsem na ljubezenskem področju, delno pa tudi na finančnem. Zagotovo pa je pomembno za vas, da čuvate zdravje: Poskušajte se odvaditi kajenja, saj ni dobro za pljuča.

RIBI

Včasih ste zelo labilna oseba, saj se za neko stvar odločate predolgo, medtem pa vam stvari uhajajo iz rok. Poboljšajte se vsaj toliko, da boste na pravem mestu ob pravem času. Bodite malo bolj fleksibilni in uspeh ne bo izostal. V novem letu boste nenadoma po službeni dolžnosti odpotovali v tujino, kjer vas čaka poznanstvo!

MAGIČNI LIK

pripraviła: Helena Koren

Vodoravno in navpično:

- (1) tradicionalni krščanski praznik 25. decembra,
- (2) gosta juha iz mesa, krompirja zelenjave in prežganja,
- (3) tkanina s površino iz kratkih navzgor stojećih vlaken, velvet,
- (4) grška filmska igralka Papas,
- (5) kraj ob Savi v bližini Brežic (terme).

	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					

		6		7		8	3	
	8				6		2	
		3	8			1		
	4	1		9				2
	9						1	
3				8		4	6	
		7			8	5		
	1		3				4	
	3	4		5		2		

ŠALE

Možakar kupi uro in vpraša prodajalca: »Pa je res kvalitetna?«
Prodajalec potrdi: »Seveda, še hitrejša je kot ostale.«

Zmajček

AFORIZMI

Izraz »socialni demokrati« je nastal iz površno razumljenega
vzklika »socialni?!?! Dej no ga srati!!!«

Jurij Kunaver

Absurd bi bil, za klošarja, če bi bil na sodišču obsojen na hišni zapor!

Gregor B. Hann

Moja denarnica je v območju Schengenskega sporazuma, saj gre
za prosti pretok drobiža!!!

Gregor B. Hann

ZKS - Zveza klošarjev Slovenije sporoča, da na letošnjih volitvah
ne bo kandidirala, saj nima jasnega programa za naslednji mandat!

Gregor B. Hann

POZOR - NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjen magični lik ali sudoku pošljite na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana – in se potegujte za zabavne nagrade: knjigo Franja Franciča Meseno spoznanje, stripovski zvezek Stripnik III, DVD-trojček, zgoščenko »Odpeti pesniki« – izbirate lahko med pesmimi Daneta Zajca, Srečka Kosovela in Nika Grafenauerja – ali zgoščenko Svetlane Makarovič »Kako postaneš glavni« v izvedbi Janje Mazelj.

Iskrene čestitke nagrajencem prejšnje pravilno rešene nagradne uganke, ki so: Anči Knavs iz Velenja, Mitja Lovrenčič iz Hoč, Marija Zajc iz Sodražice in Helena Buček iz Ljubljane.

NOVO LETO

NIK

ZA NOVO LETO...

...JE VSE SVETO...

..V BELO SNEŽNO ODEJO ODETO..

..IZ SPOMINA VZETO..

...ZA SREČNO NOVO LETO!

2012

END

ANTON PUGELJ

Spomladi je lepo, trava zeleni, ptički pojo,
poleti v senci sedeti prav tako.
Ko pa odpade listje, prinese še zimo in njene nadloge.
Bo treba na Kralje spet, čajčke pit in se pogret.
Barbaro sem določil, da stoji poleg mene, ker je lepa dama.
Zaradi preutrujenosti sem se enostavno moral
naslonit na njeno ramo.

